

Για τους μικρούς μας φίλους

Καλοκαιράκι

Τ' αηδόνια μες στη φυλλωσία στη βρύση το νεράκι, τραγούδια λένε όλο δροσιά, Καλοκαιράκι!

Η αυγούλα μάς γλυκοκοιτά και το μεσημεράκι με τα τζιτζίκια συζητά, Καλοκαιράκι!

Στα πλάγια ή στην αμμουδιά στης αύρας τ' αεράκι, ξένοιαστα παίζουν τα παιδιά, Καλοκαιράκι!

Βραδιές γλυκές, νύχτα μικρή, αστέρια, φεγγαράκι και τα τριζόνια τρι τρι τρι, Καλοκαιράκι!

ΜΑΡΚΟΣ ΠΑΠΠΑΣ

Μια ανάρτηση του Λάμπρου Γριβέλλα, στο Φ/Μ, για την ημέρα της μάνας (11 Μαΐου)

Μέρα της μάνας σήμερα· κάθε μέρα στη ζωή μας είναι "μέρα της μάνας".

Δεν βρίκα κείμενο -πεζό ή έμμετρο- που να εκφράζει τόσο τραγικά την αγάπη της μάνας.

Η καρδιά της μάνας

Ένα παιδί, μοναχοπαίδι αγόρι, αγάπησε μιας μάγισσας την κόρη. -Δεν αγαπώ εγώ, του λέει, παιδιά, μ' αν θέλεις να σου δώσω το φιλί μου, της μάνας σου να φέρεις την καρδιά να ρίξω να την φάει το σκυλί μου

Τρέχει ο νιος, την μάνα του σκοτώνει και την καρδιά τραβά και ξεριζώνει και τρέχει να την πάει, μα σκοντάφτει, και πέφτει ο νιος κατάχαμα με δαύτη.

Κυλάει ο γυιος και η καρδιά κυλάει και την ακούει να κλαίει και να μιλάει. Μιλάει η μάνα στο παιδί και λέει: -Εχτύπησες, αγόρι μου;...και κλαίει!

Jean Richépin
Μετάφραση Άγγελου Βλάχου
Φωτογραφία Κώστα Μπαλάφα

Προς στιγμήν πλούσιοι!

Ο δαίμονας του τυπογραφείου μάς κάνει φάρσες. Στα 50 ευρώ που κατατέθηκαν στην μνήμη Βασίλη Κίσσα, στο προηγούμενο φύλλο 109, μετά το κόμμα, αντί δύο μηδενικά, πρόσθεσε τρία και τα έκαμε να φαίνονται πενήντα χιλιάδες! Αστείο ποσό! Παρεμπιπόντως, στα μαθηματικά, τα ψηφία μετά την υποδιαστολή, είναι δεκαδικά (δεκάρες και λεπτά).

«ΖΩΓΛΟΠΙΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ»

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΡΑΧΟΥΛΑΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΣΙΟΥΛΑΣ

ΕΔΡΑ

ΡΑΧΟΥΛΑ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ: 4171

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

Γεώργιος Κατσιούλας

τηλ. 6976777462

Λάμπρος Α. Γριβέλλας

τηλ. 2441020480

Βασίλης Χ. Καραγιάννης

τηλ. 2441020592

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

ΡΑΧΟΥΛΑ 43100 ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΙΟΘΕΣΙΑ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ
ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
M. Απεξάνδρου 10 - τηλ. 2441020257

Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν εκφράζουν κατ' ανάγκη τις απόψεις της εφημερίδας

Μνάμη

Χαρίλαου Φλωράκη

Το καθιερωμένο ετήσιο πολιτικό μνημόσυνο στη μνήμη του Χαρίλαου Φλωράκη πραγματοποίησε την Κυριακή 2 Ιουνίου, αντιπροσωπεία του Κ.Κ.Ε., στον Αγιλά Παλιοζωγοπιού, όπου αναπαύεται ο καπεταν-Γιώτης και πρώην πρόεδρος του Κ.Κ.Ε.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Βάπτιση

Στις 5/5/2019 στον Ι.Ν. Ευαγγελιστρίας έγινε η βάφτιση της κόρης της Ευαγγελίας I. Κελεπούρη και Εμμαν. Ανδρειωμένου και της έδωσαν το όνομα Αικατερίνη.

Θάνατοι

Μαριάνθη Κατσαρού-Κουμπούρα. Απεβίωσε στις 15 Μαΐου 2019, σε ηλικία 91 ετών, Μαριάνθη Νικολάου Κατσαρού, εν ζωή, σύζυγος Θωμά Κουμπούρα, και κηδεύτηκε στη γενέτειρά της, Ραχούλα. Η Μαριάνθη υπήρξε εξαιρετική σύζυγος και μητέρα, χάρηκε παιδιά και εγγόνια, και φεύγοντας από τη ζωή, άφησε αγαθή μνήμη.

Δημήτριος Κουκολιάκος. Απεβίωσε στις 21 Απριλίου 2019, σε ηλικία 56 ετών, ο Δημήτριος Κουκολιάκος, υπάλληλος της Οικονομικής Εφορίας Καρδίτσας, εν ζωή σύζυγος της Ελένης Θωμά Κουμπούρα. Ο Δημήτρης καταγόταν από τον γειτονικό μας Αμάραντο.

Ευάγγελος Κ. Χαραλαμπάκος. Απεβίωσε στις 26 Μαΐου 2019, σε ηλικία 81 ετών, ο Ευάγγελος Κων/νου Χαραλαμπάκος, συνταξιούχος Αγροφύλακας. Εξαίρετος άνθρωπος, απότομος βιοπαλαιστής, δημιούργησε καλή οικογένεια και χάρηκε προκομμένα παιδιά και εγγόνια, που θα τον θυμούνται με αγάπη.

Αικατερίνη συζ. Βασιλείου Δερματά. Απεβίωσε στις 23/1/2019 σε ηλικία 90 ετών η Αικατερίνη συζ. Βασιλείου Δερματά, το γένος Γεωργίου Καραγιάννη, και κηδεύτηκε στο Βόλο όπου ζόύσε κοντά στις δύο κόρες της. Διακρινόταν για την ανεξικακία της, την καλούσυνη της και την εργατικότητά της.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΣΤΑ Ζ.Χ. (05/03/2018 - 4/6/2019)

ΕΛΕΝΗ ΝΑΚΑ - ΜΠΑΛΩΜΕΝΟΥ (439)	30	ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΓΚΟΡΤΣΑΣ (453)	20
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ (440)	20	ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΚΟΡΚΟΝΤΖΕΛΟΣ (454)	50
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΙΟΥΚΗΣ (441)	20	ΒΑΪΟΣ ΘΕΑΚΟΣ (455)	20
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ (442)	20	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΕΡΜΑΤΑΣ (456)	20
ΔΟΜΗΝΙΚΟΣ ΒΕΡΙΑΣ (443)	20	ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ (457)	20
ΑΝΩΝΥΜΟΣ - ΕΤΕ (445)	20	ΦΩΤΙΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ (458)	10
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΧΡ. ΖΑΧΑΡΗ (446)	100	ΚΛΕΟΜΕΝΗΣ ΚΟΜΠΟΥΡΑΣ (459)	20
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΜΗΤΡΑ - ΠΑΛΑΝΤΖΑ (447)	20	ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΒΛΑΧΟΥ - ΠΑΠΠΑ (460)	50
ΑΝΩΝΥΜΟΣ - ΕΤΕ (448)	20	ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΖΩΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (461)	30
ΦΩΤΙΟΣ ΚΑΡΛΑΦΤΗΣ (449)	20	ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΩΣΤΙΚΑΣ (463)	20
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΩΣΤΑΚΟΣ (450)	20	ΛΑΜΠΡΟΣ ΝΑΣΙΑΚΟΣ (464)	20
ΘΕΟΚΛΑ Φ. ΚΩΣΤΑΚΟΥ (452)	50		

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΣΤΟΝ Μ. Σ. ΡΑΧΟΥΛΑΣ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΑΓΑΠΗΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

1. Η Δέσποινα Κορκόντζελου πρόσφερε στον Μ.Σ.Ραχούλας το ποσό των 20 ευρώ, στη μνήμη των γονέων της Λάμπρου και Μαλάμως. (444).

2. Η οικογ. Αθανασίου Κωτούλα και Σαββούλας Κορκόντζελου πρόσφεραν στον Μ.Σ. Ραχούλας το ποσό των 50 ευρώ στη μνήμη των γονέων τους Λάμπρου και Μαλάμως. (451).

3. Η Αγλαΐα και η Ελένη Κομπούρα πρόσφεραν στον Μ.Σ. Ραχούλας το ποσό των 100 ευρώ στη μνήμη των αγαπημένων τους προσώπων. (462).

Πέθανε ο Μιχάλης Μήτρας

Ο Μιχάλης Νικολάου Μήτρας είναι εγγονός του παλιού δασκάλου Μιχάλη Μήτρα και πρωτοξάροφος των Κώστα και Μιχάλη Δημητρίου Μήτρα. Είναι από τους χωριανούς που διέπρεψαν στα Γράμματα και στις Τέχνες αλλά, δυστυχώς, δεν διατήρησαν την επαφή με το χωριό των προγόνων.

Γεννήθηκε το 1944 στο Βόλο, όπου, διέμεινε η πατρική του οικογένεια. Παρακολούθησε μαθήματα νομικών στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και ραδιοσκηνοθεσία στο City Literary Institute του Λονδίνου, όπου έζησε τέσσερα χρόνια. Συμμετείχε στη σύνταξη των πολιτιστικών περιοδικών εκδόσεων Χρονικό, Σήμα και Ρεύματα. Εργάστηκε ως παραγωγός εκπομπών λόγου στην EΡΑ-Πρώτο και Τρίτο πρόγραμμα. Το πρώτο του βιβλίο κυκλοφόρησε το 1972, ακολούθησαν άλλα 7, ενώ έχει εκθέσει "οππικά ποιήματα του" στη χώρα μας και στο ξεωτερικό.

Σε ανακοίνωση της γ

Η Εκπαίδευση στην Καρδίτσα και την περιοχή της μετά την ενσωμάτωση της Θεσσαλίας

Συνέχεια από τη σελ. 1

επαναλαμβανόταν η ίδια ιστορία. Τέτοια σχολεία είναι γνωστό ότι λειτουργησαν, κατά καιρούς, στο Μοσχολόγι, Παλαμά, Κουρτίκι, Μακρυχώρι, Σοφάδες, Ματαράγκα, Αγναντερό, Μυρίνη, Καρδίτσα, Ρενδίνα, Καστανιά, Φανάρι, Κανάλια, Καταφύγι, Ζωγλόπι.

Αναφορά στο Ζωγλόπι

Για την περίσταση, μια αναφορά στο σχολείο του Ζωγλοποιού είναι αναγκαία. Στο Ζωγλόπι είναι εξακριβωμένο ότι υπήρχε σχολείο, τουλάχιστον κατά τη δύψη τουρκοκρατίας. Απόδειξη αυτού είναι ότι αρκετοί Ζωγλοπίτες του καιρού εκείνου, όπως αποδεικνύεται από συμβόλαια της εποχής, γνώριζαν τα βασικά Γράμματα (έστω και κολυβογράμματα). Γόνοι επίσης των Κουκορικαίων, Ζογλοπιταίων, Καραγιανναίων, Γρυμπιανναίων κ.ά. σπούδασαν επί τουρκοκρατίας σε ανώτερα σχολεία της Λαμίας και των Τρικάλων, πράγμα που δηλώνει ότι τα βασικά Γράμματα τα έμαθαν στο χωρίο τους. Να προσθέσουμε ακόμη και μια μαρτυρία της μανιάς του Βασίλη Καραγιάννη (Καραγιαννοθανάσια), (1850-1940), η οποία έλεγε ότι ο πρωτόκος γιος της, Μιχάλης (1875-1932), τελείωσε το Δημοτικό Σχολείο σε μισθωμένο διδακτήριο που βρισκόταν κοντά στο σπίτι τους. Δυστυχώς, για το σχολείο εκείνο δεν διασώθηκε καμιά γραπτή μαρτυρία.

Δημόσιο Δημοτικό Σχολείο Αρρένων στο Ζωγλόπι ιδρύθηκε με την υπ' αριθ. 12004/5-9-1882 απόφαση του υπουργού Εκκλησιαστικών και Δημοσίας Εκπαίδευσεως, που δημοσιεύτηκε στο υπ' αριθ. 159/6-11-1882 ΦΕΚ. Το σχολείο εκείνο ήταν Μονοθέσιο (ένας δάσκαλος) και έτσι διατηρήθηκε μέχρι το 1932, που προήχθη σε Τριθέσιο. Στα δημοτικά σχολεία των πόλεων ιδρύθηκαν και σχολεία θηλέων (Παρθεναγωγεία). Στα χωριά όμως η φοίτηση ήταν μικτή.

Εξαίρεση αποτέλεσε η Σχολή των Βραγκιανών, το "Ελληνομουσείο Αγράφων", που ιδρυσε ο Ιερομόναχος Ευγένιος Γιαννούλης, ο Αιτωλός, και συνέχισε τη λειτουργία της ο μαθητής του Αναστάσιος Γόρδιος. Στη Σχολή εκείνη, από την οποία αποφοίτησαν σημαντικοί κληρικοί, ακόμα και πατριάρχες, διδάσκονταν "Ανώτερα Γράμματα".

Μετά την ενσωμάτωση της Θεσσαλίας στο ελληνικό κράτος, το 1882, ιδρύθηκε στην πόλη της Καρδίτσας το 1ο Δημοτικό Σχολείο, το οποίο στεγάστηκε σε οίκημα της εκκλησίας, κοντά στο ναό της Ευαγγελιστριας. Τα πρώτα εκείνα σχολεία της Καρδίτσας είχαν αρκετές περιπτέτεις.

Στις 15-9-1882 γράφει η εφημερίδα "Καρδίτσα" στη λόγια γλώσσα της εποχής: "Οι ενταύθα ελληνοδιάσκαλοι και δημοδιάσκαλοι απρακτούσιν (δεν εργάζονται), μη υπαρχόντων, ως πληροφορούμεθα, εκπαιδευτικών καταστημάτων (δηλ. διδακτηρίων), η δε διδασκαλίσσα δεν αφίκετο εισέτι εκ της θερινής περιοδείας (sic), αγνοούμεν ένεκα ποίων λόγων. Τούτο ποιούμεν γνωστόν τοις αρμοδίοις δια τα περαιτέρω, καθόσον δεν πρέπει να παραμελεῖται επί τοσούτον η δημοσία εκπαίδευσις".

Τα βάσανα του σχολείου δεν τελειώνουν εδώ.

Το σχολικό οίκημα, το οποίο, όπως γράφουμε, ανήκε στην Εκκλησία, το διεκδικούσε ο επίσκοπος Λάρισας για κατάλυμά του, όταν επισκεπτόταν την Καρδίτσα (Η περιοχή Καρδίτσας ανήκε στην επισκοπή της Λάρισας). Ο τελευταίος μάλιστα προκάλεσε και διαταγή του Υπουργείου "Εκκλησιαστικών και Παιδείας" για έξωση του σχολείου από το οίκημα, η οποία και πραγματοποιήθηκε. Τέλος, κατέστη δυνατόν να λειτουργήσει το σχολείο, χάρη στη φροντίδα του τούρκου δημάρχου Καχριμάν Βέη!

Γράφει σχετικά η ίδια εφημερίδα στις 6-10-1882: "Αν και διατρέχομεν ήδη το πρώτο δεκαήμερον του Οκτωβρίου, δεν εγένετο έναρξης των μαθημάτων, καθόσον μόλις προ μικρού κατορθώθη να επισκευασθεί σεσαθρωμένη τις οικία, χάρις εις τα ευγενή και φιλάνθρωπα αισθήματα του δημάρχου Καχριμάν Βέη, καίτοι οθωμανού όντος, τη ενεργεία του οποίου εγένετο τούτο, όπως χρησιμεύει δια δημοτικών σχολείον. Άλλα δύναται εν μόνο δημοτικών σχολείον και τούτο έχον πλείστας ανάγκας, ως στερούμενον πάντων των προς διδασκαλίαν απαιτούμενων υλικών, να επαρκέσει εν τη πολυπληθεστάτη ταύτη πρωτευόση, εν η έδει να είχε ιδρυθεί προ πολλού ου μόνο Ελληνικόν σχολείον, αλλά και Γυμνάσιον".

Την ίδια εποχή (1882) ιδρύθηκε στη Καρδίτσα και το Ελληνικό Σχολείο, καθώς και το σχολείο θηλέων (Παρθεναγωγείο) και αρχίζει επιπλέονς η λειτουργία του Ελληνικού και του Δημοτικού σχολείου.

Στο μεταξύ έφτασε και η αργοπορημένη δασκάλα, έδωσε τις απαιτούμενες εξηγήσεις και ο δημοσιογράφος της "Καρδίτσας" γράφει στις 23-10-1882: "Αφίκετο και η από πολλού αναμενομένη διδασκαλίσσα, δεν αμφιβάλλομεν δε ότι η κ. Καρμινάτου, ήτις άλλως είναι λίγα δραστηριά (!) περί την εκπλήρωσην των καθηκόντων της, καθ' απληροφορούμεθα, ότι θέλει φροντίσει να αναπληρώσει το κενόν, όπερ εκ της επί μακρόν απουσίας της προήλθε". Εδώ φαίνεται η προσπάθεια του δημοσιογράφου να δικαιολογήσει τα

αδικαιολόγητα!

Οι αναλόφαβτοι στην πλειονότητά τους Καρδιτσώτες της εποχής εκείνης διψύουν για μόρφωση και στέλνουν ομαδικά τα παιδιά τους στο σχολείο. Ούτε όμως οι δάσκαλοι επαρκούν ούτε τα ανεπαρκή και ακατάλληλα διδακτήρια είναι δυνατόν να δεχτούν τόσα παιδιά.

Η εφημερίδα επανέρχεται στα της εκπαίδευσεως τον Ιούνιο, εποχή των εξετάσεων, οι οποίες τότε γίνονταν δημοσίων και παρευρίσκονταν σε αυτές οι αρχές του τόπου και οι γονείς των μαθητών. Ανακοινώνει λοιπόν την "Καρδίτσα" ότι στις 11-6-1882 γίνονται οι εξετάσεις των σχολείων και καλεί τους Καρδιτσώτες να παρευρεθούν αθρόοι(!) σ' αυτές.

"Άγριον Κυριακήν μετά την Θείαν Λειτουργίαν άρχονται αι εξετάσεις του ενταύθα Ελληνικού Σχολείου. Φρονούμεν ότι οι συμπολίται ημών αθρόοι θα προσέλθωσι να παρευρεθώσι εις αυτάς, ίνα ακούσουσι των μαθητών εξεταζομένων. Μετά το πέρας των εξετάσεων άρχονται αι εξετάσεις του Δημοτικού Σχολείου των Αρρένων, μεθ' αις και του Παρθεναγωγείου".

Σε άλλο δημοσίευμά της η "Καρδίτσα" γράφει ότι κατά το σχολικό έτος 1884-1885, τρία έτη δηλαδή μετά την έναρξη λειτουργίας του Ελληνικού Σχολείου (Σχολαρχείο), οι μαθητές του διπλασιάστηκαν. Συνολικά εγγράφηκαν 150 μαθητές, ενώ στην πρώτη τάξη εγγράφηκαν 70 μαθητές. Η εφημερίδα γράφει ακόμη ότι στο Ελληνικό Σχολείο φοιτούν μαζί αγόρια και κορίτσια και ζητεί να βρεθεί άλλο διδακτήριο, ώστε να επιτευχθεί χωριστή φοίτηση.

Στη συνέχεια, με διαφορά κάπιοιν επών, ιδρύθηκαν και άλλα σχολεία στην πόλη της Καρδίτσας. Το Β' Δημοτικό Σχολείο ιδρύθηκε το 1885, το Γ' το 1888, το τετρατάξιο Γυμνάσιο ιδρύθηκε το 1889 και το ίδιο έτος ιδρύθηκε και το Υποδιδασκαλείο, που λειτουργήσε αρχικά στους Σοφάδες και στη συνέχεια μεταφέρθηκε στην Καρδίτσα. Από το Υποδιδασκαλείο οποιούτησαν το 1900 οι Ζωγλοπίτες Μιχάλης Μήτρας και Βασίλης Νάκος.

Μια εικόνα της κατάστασης στην οποία βρίσκονταν τα -μισθωμένα ή εκκλησιαστικά- διδακτήρια της Καρδίτσας μας δίνει ο δημοσιογράφος Απόστολος Σαμαρόπουλος, εκδότης της εφημερίδας "Θεσσαλιώτις", που επισκέφθηκε το Γ' Δημοτικό Σχολείο Καρδίτσας, το οποίο λειτουργούσε σε οίκημα της Εκκλησίας, δίπλα στην Παναγία των Καμινάδων:

"Ἐν Καμινάδαις, τω παραπτήματι τούτω της πόλεως λειτουργεί ἔτερον Δημοτικόν Σχολείον, εν ω φοιτώσι εκατόν μαθηταί και πλέον ἵσως.

Επεσκέφθημεν το σχολείον τούτο την παρελθούσαν Παρασκευήν 3ην μ.μ. ώραν. Κατά την επίσκεψιν ημών ταύτην ο διδάσκαλος ήτο απόν. Εύρωμεν δέκει περί τους 30 μαθητάς, εξ αν., οι μεν ἐπαίζονταν προ του σχολείου τους ασταργάλους (σίκια ή κότσια παρά των παιδών καλουμένους), οι δε κεκλεισμένοι εν τω σχολείων και περιτρέχομενοι αγρίως ενίσιαν ως γάτες και εθορύβουν. Ερωτήσαντες τους παιζόντας τους ατραγάλους μαθητάς, πώς, ενώ ἡλθον είς το σχολείον, τολμώσαντι να φέρουσι μεθ' εαυτών τοιαύτα παίγνια, μη φοβούμενοι την ανακάλυψιν των υπό του διδασκάλου, μας απήντησαν τις των μάλλον ηλικιωμένων μετά θυμητίας, ότι ο διδάσκαλος δεν είναι συνεργιάρης. Τον παμπόνησαν! και εξηκολούθη να παίζει.

Μετά δε τούτο ανέβημεν εις το σχολείον και εισελθόντες, πνιγηρά βηζη μας κατέλαβεν αίρνης εκ του πατώματος εστιβασμένος και ο οποίος εκ της ατάκου κινήσεως των μαθητών επλήρωσεν την σχολείων αέρα. Ερωτήσαντες τους παρισταμένους μαθητάς, διατί δεν σαρώνουσι το σχολείον, μας απήντησαν ότι δεν έχουν σκούπες(!). Τοιαύτη ήτο η εν τω σχολείων ακαθαρσία, ώστε ενομίζε τις ότι προ αμημονεύτων

ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟ BREXIT (Έξοδος της Βρετανίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση)

Συνέχεια από τη σελ. 1

επιστράτευσης, καθώς τα αποθέματα τροφίμων και φαρμάκων άρχισαν ήδη να συσσωρεύονται για την αποφυγή ελλειψεων και 3.500 στρατιωτικοί θα είναι σε επιφυλακή για να βοηθήσουν τα υπουργεία σε περίπτωση εξόδου από την ΕΕ χωρίς συμφωνία. Πρώτη φορά μια χώρα θα ζήσει καθεστώς αβεβαιότητας και έκτακτης ανάγκης χωρίς τούτο να οφείλεται σε πόλεμο ή φυσική καταστροφή."

Ο Καθηγητής έγραψε αυτό το άρθρο πριν αποφασιστεί από την Βρετανική Βουλή η απόρριψη, με συντριπτική πλειοψηφία της Συμφωνίας Μεϊ - ΕΕ, πράγμα το οποίο συνεπάγεται την άναρχη έξοδο με τις επιπτώσεις που ο ίδιος τόσο τραγικά περιγράφει.

Είναι γεγονός ότι η απορριφθείσα από την Βρετανική Βουλή συμφωνία είναι ιδιαίτερα σκληρή σε βάρος της Βρετανίας. Η βρετανική πλευρά είχε αρχικώς κινηθεί με την υπεροψία της παλαιάς κοσμοκράτειρας, χωρίς αίσθηση του σημερινού συσχετισμού δυνάμεων. Από την άλλη μεριά, η ΕΕ επέδειξε, παραδόξως, άριστο συντονισμό, ισχυρή θέληση και εντυπωσιακή ομοψυχία.

Το αποτέλεσμα ήταν η βρετανική πλευρά να νικηθεί κατά κράτος και να περιορισθούν οι αρνητικές επιπτώσεις που θα υποστεί η ΕΕ λόγω BREXIT, σε αντίθεση με τις ιδιαίτερα βαριές επιπτώσεις που θα υποστεί η Βρετανία.

Η σκληρή στάση της ΕΕ προς την βρετανική πλευρά είχε, κατά τη γνώμη μου και σωφρονιστικό χαρακτήρα. Έπρεπε να τιμωρηθεί το "άτακτο παιδί", όχι μόνο γιατί θέλησε να αποστατήσει αλλά και για τη συμπεριφορά του όταν βρισκόταν εντός της ΕΕ.

Ας ανατρέξουμε στην συμπεριφορά της Βρετανίας έναντι της ευρωπαϊκής ιδέας από την γέννηση της στη δεκαετία του 1950. Όταν, με πρωτοβουλία του Γάλλου Υπουργού Εξωτερικών Ρομπέρ Σουμάν, άρχισε η διαδικασία δημιουργίας της ΕΟΚ, η Βρετανία έσπευσε να διαφοροποιηθεί ιδρύοντας την Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελευθέρων Συναλλαγών (EZΕΣ). Επειδή δε η EZΕΣ δεν τελεσφόρησε, ζήτησε και έγινε μέλος της ΕΟΚ, απαιτώντας όμως συχνά εξαίρεση από τα μέτρα που δεν την συνέφεραν και εφαρμογή μόνο των μέτρων που την συνέφεραν.

Πρώτον, επειδή δεν ήθελαν οι Ευρωπαίοι να ξαναρχίσουν πολέμους μεταξύ τους, στους οποίους κινδύνευσαν να εμπλακούν και πάλι οι ΗΠΑ, όπως συνέβη στον Α' και Β' Παγκόσμιο πόλεμο.

Δεύτερον, ήθελαν μια Ενωμένη Ευρώπη, κατά την περίοδο του Ψυχρού Πολέμου, ικανή να εμποδίσει την κομμουνιστική διεύσδυση σε ολόκληρη την ευρωπαϊκή ήπειρο. Ήθελαν, όμως, μια Ευρώπη με οικονομική μόνο διάσταση. Ως εδώ και μη παρέκει. Όχι πολιτική διάσταση.

Εξάλλου, η άκαμπτη στάση της ΕΕ κατά τη διάρκεια της διαπραγμάτευσης της συμφωνίας έξοδου της Βρετανίας και η επιβολή αυστηρών όρων αποσκοπούσε επίσης στην αποστολή ενός ισχυρού μηνύματος προς τις πολιτικές δυνάμεις μερικών χωρών-μελών που ονειρεύονται να παρασύρουν τις χώρες τους προς την έξοδο από την ΕΕ. Ήθελε να μάθουν αυτοί οι ευρωσκεπτικιστές τι περιμένει τις χώρες τους αν πραγματοποιήσουν τις προθέσεις τους. Το μήνυμα απευθύνεται τόσο στις ακροδεξιές εθνικιστικές πολιτικές δυνάμεις, Λεπέν της Γαλλίας, Σαλβίνι της Ιταλίας, Ορμπέν της Ουγγαρίας, όσο και σε

διάφορες αριστερές ευρωσκεπτικιστικές παρατάξεις. Οι εκπρόσωποι των πολιτικών αυτών δυνάμεων είχαν πανηγυρίσει με το αποτέλεσμα του βρετανικού δημοψηφίσματος. Τώρα, όμως, δεν λένε κουβέντα αν θα αποτολήσουν να προτείνουν έξοδο των χωρών τους από την ΕΕ.

Η απόρριψη της συμφωνίας εξόδου και το φάσμα της εξόδου χωρίς συμφωνία, πέραν αυτών που αναφέρει ο καθηγητής Τζιόβας, έχει δημιουργήσει χάος σους πολιτικούς κύκλους της Βρετανίας και πανικό στις χρηματοπιστωτικές κυρίως επιχειρήσεις, οι οποίες αναζητούν καταφύγιο στις χώρες της ΕΕ. Έχει δε γίνει γνωστό ότι, η αποφυγή της άτακτης εξόδου βρίσκει σύμφωνη τη συντριπτική πλειονότητα των Βρετανών βουλευτών όλων των κομμάτων. Όμως, οι ίδιοι αυτοί βουλευτές απέρριψαν τη συμφωνία με συντριπτική επίσης πλειοψηφία. Πώς θα αποφευχθεί η άτακτη έξοδος αφού η ΕΕ αρνείται επιμόνως την επαναδιατραγμάτευση της συμφωνίας;

Μπροστά σ' αυτή την εικόνα διερωτάται κανείς γιατί ο Κάμερον, που ο ίδιος ήταν υπέρ της παραμονής της χώρας του στην ΕΕ, αποτόλμησε αυτό το καταστροφικό δημοψήφισμα; Δεν γνωρίζει την ευρύτατα διαδεδομένη προκατάληψη των συμπατριωτών του έναντι όλων των πέραν του Calais; Την προκατάληψη αυτή συνόψισε σε τρεις λέξεις ο Βρετανός συνεργάτης μου στις Βρυξέλλες Ρόντνεϊ Χάντριγκ, ένας ιδιαίτερα ευφυής απόφοιτος της Οξφόρδης: "Wogs begins at Calais" (οι πονηροί ανατολίτες αρχίζουν από το Calais) δηλαδή ότι όλοι οι Ευρωπαίοι είναι πονηροί ανατολίτες και καλό είναι να τους αποφεύγουμε.

Το ερώτημα που γεννάται είναι πόσοι από τους ψηφίσαντες υπέρ του BREXIT είχαν τη γνώση και τη θέληση να μελετήσουν σε βάθος το περίπλοκο κείμενο της συμφωνίας, να το αξιολογήσουν και να κρίνουν τι συνέφερε στη χώρα τους και τι δεν συνέφερε. Ασφαλώς ένα μικρό ποσοστό.

Όσο γράφονται αυτές οι γραμμές, απομένουν 40 ημέρες μέχρι την 29η Μαρτίου (το άρθρο γράφηκε τον περασμένο Φεβρουάριο). Αν μέχρι τότε δεν γίνει κάτι, θα έχουμε μία άτακτη έξοδο της Βρετανίας από την ΕΕ, με τις επώδυνες συνέπειες που αυτό συνεπάγεται και που έχουν αναφερθεί.

Κατά συνέπεια, οι Βρετανοί βουλευτές θα βρεθούν μπροστά σε ένα φοβερό δίλημμα: να επιλέξουν μεταξύ δύο κακών, δηλαδή της άτακτης εξόδου από τη μία πλευρά και της αποδοχής μία δυσβάσταχτης συμφωνίας, που έχουν απορίψει με συντριπτική πλειοψηφία, από την άλλη πλευρά.

Πιστεύω ότι θα επιλέξουν "το μη χείρον" ως "βέλτιστον", δηλαδή θα αποδεχτούν την συμφωνία υπερψηφίζοντάς την με συντριπτική πάλι πλειοψηφία, πραγματοποιώντας έτσι μία ιστορική "κωλοτούμπα". Θα διευκολυνθούν ίσως προς αυτό από την ΕΕ η οποία μπορεί να τους παράσχει κάποια προσήματα δεχόμενη κάποιες τροποποιήσεις της συμφωνίας ήσσονος σημασίας.

Ωστόσο, το μάθημα προς εκείνους που ονειρεύονται να σπρώξουν τις χώρες τους έξω από την ΕΕ θα έχει διθεί.

Πιστεύω, εν κατακλείδι, ότι η βρετανική περιπέτεια θα συμβάλλει στην συσπείρωση των 27 χωρών μελών της ΕΕ και θα αφελήσει την παράταξη των ευρωπαϊστών έναντι των ευρωσκεπτικιστών ενόψει των προσεχών ευρωεκλογών.

Σ.Σ. Στο άρθρο έγιναν μικρές περικοπές ελλείψει χώρου στην εφημερίδα.

Η προέλευση των Τζωαννοπούλαιων της Ραχούλας

Γράφει ο Κώστας
Εν. Τζωαννόπουλος
Συνιχος Τραπεζικός

[Το επώνυμο "Τζωαννόπουλος" ήρθε στο Ζωγλόπι από το Μέτσοβο μέσω Πηλίου, αλλά ούτε Μετσοβίτικο ούτε Πηλιορείτικο είναι. Το γρίφο ανάλαβε να ξεδιαλύνει ο Κώστας Ε. Τζωαννόπουλος, εγγονός του δασκάλου Παύλου Τζωαννόπουλου-Παυλάκο, τον έλεγαν στο χωριό, λόγω του μικρού αναστήματός του- που ήταν ο πρώτος από τους Τζωαννοπουλαίους που ήρθε γαμπρός στο Ζωγλόπι]

Ο γερο-Παύλος Π. Τζωαννόπουλος, παππούς μου, υπηρέτησε ως γνωστόν ως δάσκαλος της Ραχούλας και ήταν σύγαμπτος του γιατρού Δημητρίου Λαζαρίδη από την Καστανιά. Ήταν κοντός και πολύ μελαχρινός και οι Ραχούλιώτες τον αποκαλούσαν γύφτο, όπως μου έλεγε η μάνα μου, Θεανώ Νάκου. Για τον γερο-Παύλο είχε γράψει στο παρελθόν στα Ζωγλοπίτικα Χρονικά ο αείμνηστος φίλος και συμπατριώτης μας Γιώργος Ντόλκερας, από πού προήλθε και πώς βρέθηκε στο χωριό μας, στη Ραχούλα.

Ο πατέρας μου Ευάγγελος Τζωαννόπουλος μού έλεγε ότι το επώνυμο αυτό δεν υπήρχε στη Θεσσαλία. Εκείνος έφαχνε να βρει την προέλευση της οικογενείας του. Μετά τη μάχη της Καρδίτσης το Δεκέμβρη του 1948, ζήτησε μετάθεση για την εκπαιδευτική περιφέρεια Βόλου και, έτσι, από τις αρχές του 1949 υπηρετούσε ως δάσκαλος στην περιφέρεια Βόλου. Επειδή το χόμπι του ήταν πάντα το κήρυγμα στην εκκλησία, με άδεια της Ιεράς Μητροπόλεως Βόλου έκανε κήρυγμα στα χωριά του Πηλίου ως άμισθος ιεροκήρυκας. Τότε ήταν που επισκέφθηκε την Πορταριά και κάποιος γέρων του χωριού, ακούγοντας το επώνυμό του τού ανέφερε ότι δίπλα από το εκκλησάκι της Αγ. Τριάδος στην Πορταριά ήταν το σπίτι του Τζωαννόπουλου και μάλιστα του το έδειξε. Έκπληκτος ο πατέρας μου ζήτησε περισσότερες πληροφορίες. Ο Πορταρίτης γέρων του ανέφερε ότι στο σπίτι αυτό έμενε κάποιος Παύλος Τ

H προέλευση των Τζωαννοπουλαίων της Ραχούλας

Συνέχεια από την 4η σελίδα

Ιωαννίνων, κ. Φρόντζο, ο οποίος εκείνες τις μέρες γιόρταζε τα ογδοηκοσά γενέθλιά του. Με καλοδέχτηκε στο γραφείο του, του συστήθηκα και του ζήτησα πληροφορίες. Ο γέρο-Φρόντζος, ο οποίος άφησε αξιολογότατο έργο στη διάρκεια της δημαρχίας του στα Γιάννενα, μου εξήγησε ότι ήταν πολύ δύσκολο να βρω τις πληροφορίες που ήθελα στα πολυάριθμα τεύχη της Ηπειρωτικής Εστίας και μου ανέφερε όσα ο ίδιος είχε διαβάσει στο τεύχος και θυμόταν. Έτσι, μου είπε πως οι Τζωαννοπουλαίων πέρασαν στην Κέρκυρα γύρω στο 1750 προερχόμενοι από την περιοχή της Νεαπόλεως Ιταλίας. Ήσαν κοντοί στο ανάστημα και πολύ μελαχρινοί. Τότε θυμήθηκα τον χαρακτηρισμό της μάνας μου για τον πεθερό της. Το ιταλικό επώνυμό τους ήταν Τζιοβάνι (Giovanni). Από την Κέρκυρα πέρασαν και εγκαταστάθηκαν στο Μέτσοβο. Εκεί άλλαξαν το επώνυμό τους σε Τζωαννόπουλος.

Ο Μετσοβίτης συγγραφέας και εκπαιδευτικός Γιώργος Πλατάρης, τον οποίο συμπτωματικά αργότερα συνάντησα στο Μέτσοβο, μου έδειξε το Τζωαννοπουλαϊκό σπίτι κοντά στην πλατεία του Μετσόβου και επάνω στον λιθόστρωτο δρόμο (καλντερίμι) που ανεβαίνει προς τα πάνω από την πλατεία. Προς τιμή των Τζωαννοπουλαίων του δώσανε το όνομα "Οδός Τζωαννόπουλου", η οποία υπάρχει ακόμα και σήμερα. Ο κύριος Πλατάρης μου χάρισε και ένα βιβλίο του. Σύμφωνα με κάποιο απόσπασμα από ιστορικό κείμενό του, το 1854 οι Μετσοβίτες κάλεσαν κάποιο κλέφτικο συγκρότημα που υπήρχε στο Κουτσελιό Ιωαννίνων, του Καπετάνιου Γρίβα, για να κηρύξουν την ανεξαρτησία τους. Τότε στο Μέτσοβο υπήρχαν δύο μερίδες πολιτών, η πρώτη ήταν η τάξη των αρχόντων με αρχηγό των Δημήτρη Τζωαννόπουλο, γαμπρό της οικογενείας Αβέρωφ. Ο Δημήτρης είχε παντρευτεί την Ευδοκία Αβέρωφ, τη γνωστή Δούκα για τους Μετσοβίτες, η οποία άφησε και αξιόλογη δωρεά στον Δήμο. Η Ευδοκία είναι γνωστή σε μας και ως "βασιλαρχόντισσα" και από την απαγωγή της από τους ληστάς (σ.σ. Θυμιογάκη), οι οποίοι πήραν ως λύτρα το βάρος της σε χρυσό. Το ιστορικό αυτό γεγονός αναφέρεται στο βιβλίο της Τατιάνας Αβέρωφ "Το Ξέφωτο". Υπάρχει μάλιστα και σχετικό δημοτικό τραγούδι. Ο δήμαρχος Φρόντζος μου είπε ότι η βασιλαρχόντισσα είχε βαφτίσει την πρώτη γυναίκα του. Η δεύτερη ομάδα πολιτών και πολυπληθέστερη είχε αρχηγό τον Συρακιώτη. Ως προς την πρόσκληση του κλέφτικου συγκροτήματος υπήρξε διχογνωμία μεταξύ των δύο μερίδων. Ο Δημήτρης Τζωαννόπουλος έχοντας επίγνωση του εγχειρήματος και των μελλοντικών συνεπειών, προσπάθησε απεγγνωσμένα να πείσει τους αντιθέτους ότι το συγκρότημα του Γρίβα δεν θα μπορούσε να αντιμετωπίσει τους Τούρκους των Ιωαννίνων. Άλλα τελικά δεν εισακούστηκε. Επεκράτησε η ομάδα Συρακιώτη, εκλήθη το συγκρότημα και ανεκρούχθη ανεξαρτησία. Όμως κατέφτασε ο τουρκικός στρατός από το Γιάννενα και η καταστροφή υπήρξε πολύ μεγάλη, καθώς επεβλήθησαν και πολύ μεγάλα πρόστιμα. Την κατάσταση τελικά έσωσε από τα χειρότερα ο Άγγελος πρόξενος, ο οποίος έτυχε τη μέρα εκείνη να βρίσκεται στο Μέτσοβο. Αυτό αναφέρεται σε ιστορικά κείμενα.

Η κάθοδος των Μετσοβίτων προς τη Θεσσαλία ήταν από τότε πολύ γνωστή. Την ιστορία της συγγενείας των Τζωαννοπουλαίων του Μετσόβου με τον μετέπειτα γερο-δάσκαλο Παύλο Τζωαννόπουλο συνδέει το γεγονός ότι ο δάσκαλος έδωσε στον πρωτότοκο γιο του το όνομα Δημήτρης (Τάκης), όνομα που έφερε ο γνωστός Μετσοβίτης συγγενής του Δημήτρης Τζωαννόπουλος, γαμπρός του Αβέρωφ. Εκτός του ότι υπάρχουν και χρονικές συμπτώσεις. Το ίδιο μου είπε τότε στο Μέτσοβο και ο κ. Πλατάρης. Είναι γνωστό βέβαια ότι ο τουρκικός στρατός δεν διέθετε επιστήμονες και, ως εκ τούτου, οι επιστήμονες στον στρατό του, γιατροί και άλλοι, δεν ήσαν Τούρκοι υπήκοοι. Έτσι βρέθηκε να υπηρετεί στον τουρκικό στρατό, ως υπίατρος, ο προπάππος μου Παύλος Τζωαννόπουλος.

Στη συνομιλία μου τότε στο Μέτσοβο με τον κ. Πλατάρη εκείνος συμφώνησε με τα συμπεράσματά μου που αφορούσαν την οικογένειά μου και στο χειρόγραφο βιβλίο που μου χάρισε αναγράφει "χαρισμένο στον συμπατριώτη μου κ. Κ. Τζωαννόπουλο".

ΛΑΘΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΜΑΣ

Συνέχεια από την 4η σελίδα

περιπτώσεις. Τα κατατάξαμε στις παρακάτω έξι κατηγορίες:

A. ΤΟΝΙΚΑ ΛΑΘΗ ΣΤΑ ΠΡΩΤΟΚΛΙΤΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Είναι γνωστό ότι τα θηλυκά σε -α στη γενική πληθυντικού τονίζονται στη λήγουσα, (π.χ. η χώρα - των χωρών, η θάλασσα - των θαλασσών), εκτός από εκείνα που στην Αρχαία γλώσσα ήταν τριτόκλιτα, οπότε δεν είχαν τη σημερινή κατάληξη -α (π.χ. η ασπίς - σήμερα: η ασπίδα - γενική πληθυντικού των ασπίδων: η ομάδα - σήμερα: η ομάδα - γενική πληθυντικού: των ομάδων). Φυσικά, η γλώσσα είναι μακράων αλλά ενιαία, και γ' αυτό πρέπει να γνωρίζουμε και την Αρχαία μορφή της. Γραμματική, Συντακτικό και Λεξικά υπάρχουν. Ιδού μερικά σύγχρονα λάθη:

1. των ξυλόσομπων (το ορθό: των ξυλοσομπών): από θεσσαλικό Κανάλι, 4-12-2014, ώρα 3.20' μ.μ. Έτσι που τονίστηκε η λέξη είναι σαν να προϋπέθετε ονομαστική ενικού: ο ξυλόσομπος!

2. των πλημμύρων (το ορθό: των πλημμυρών): από αθηναϊκό κρατικό Κανάλι, 18-10-2010, ώρα 3.30' μ.μ. Η λέξη τονίζηκε σαν να προϋπέθετε και εδώ την ονομαστική ενικού: ο πλήμμυρος! Λυπηρά πράγματα, δείγματα γλωσσικής ανευθυνότητας και αταξίας.

3. των καφετερίων (το ορθό: των καφετεριών): από αθηναϊκό ιδιωτικό Κανάλι, 1-8-2013, ώρα 8 μ.μ. Προϋποτιθέμενη ονομαστική ενικού: ο καφετέριος!

4. των αντλίων (το ορθό: των αντλιών): από αθηναϊκό κρατικό Κανάλι, 14-7-2013, ώρα 9.30' μ.μ. Δηλαδή, ονομαστική ενικού: ο αντλιος ή αντλίος;

5. των βουλευτινών (το ορθό: των βουλευτινών ή των γυναικών βουλευτών): από αθηναϊκό ιδιωτικό Κανάλι, 30-1-2014, ώρα 8.30' μ.μ. Ο τύπος: η βουλευτίνα, στη θέση τού τύπου: η βουλευτής, δεν έχει συνηθιστεί πλήρως ακόμη.

6. των λεσβίων (το ορθό: των λεσβιών=των ομοφυλόφιλων γυναικών): από επαρχιακή εφημερίδα, 24-12-2013. Η λεσβία - των λεσβιών (από το επίθετο: ο λεσβιος - η λεσβία, το λεσβιον).

7. των Φιλιππίνων (το ορθό: των Φιλιππινών): από αθηναϊκό ιδιωτικό Κανάλι, 22-6-2007, ώρα 1.30' μ.μ. Είναι σαν να λέμε: αι Αθήναι - των Αθήνων (αντί του ορθού: Αθηνών).

8. των Λαζαρίνων (το ορθό: των Λαζαρινών = κοριτσών που τραγουδούν το τραγούδι τού Λαζάρου): από επαρχιακή εφημερίδα, 20-4-2008 και 12-4-2009. Η λεσβία - των λεσβιών (από το επίθετο: ο λεσβιος - η λεσβία, το λεσβιον).

9. "Υπήρχε αταξία στην τοποθέτηση των εικόνων" (το ορθό: των εικόνων): από δήλωση μιας τηλεθεάτριας σε αθηναϊκό ιδιωτικό Κανάλι, 29-9-2010, ώρα 8.40' μ.μ.

ΣΗΜ. Η σημερινή λέξη "εικόνα" στην Αρχαία γλώσσα είχε τη μορφή "η εικών, της εικόνος" (γ' κλίση), και γ' αυτό λέμε "των εικόνων" και στην Αρχαία και στη Νέα γλώσσα.

10. "Μια κατηγορία ανθρώπων δεν αισθάνεται ποτέ το κυνήγι των Ερινύων" (το ορθό: των Ερινύων): από κάποιο Κανάλι (δεν κράτησα συγκεκριμένα στοιχεία).

ΣΗΜ. Και εδώ έχουμε το ίδιο φαινόμενο με εκείνο του προηγούμενου παραδείγματος. Αρχαία: "η Ερινύς, της Ερινύος" (γ' κλίση), Νέα: "η Ερινύα", ονομαστική πληθυντικού: "οι Ερινύες". Γενική πληθυντικού: "των Ερινύων" (και στα Αρχαία και στα Νέα).

Β'. ΤΟΝΙΚΑ ΛΑΘΗ ΣΤΑ ΔΕΥΤΕΡΟΚΛΙΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ (ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΕΠΙΘΕΤΑ)

Σύμφωνα με την παλαιά κατάταξη, στη β' κλίση ανήκουν ονόματα που έχουν τις εξής καταλήξεις: αρσενικά και θηλυκά σε -ος (π.χ. ο ναός, η οδός) και ουδέτερα σε -ον (π.χ. το θέατρον).

1. Οι ανθρώποι - οι Συλλόγοι (τα ορθά: οι άνθρωποι, οι Σύλλογοι): από λόγο αυτοδιοικητικού Άρχοντος, 12-3-2014. Και βέβαια, οι ονομαστικές ενικού δεν κάνουν: ο ανθρώπος, ο Συλλόγος (αλλά: ο άνθρωπος, ο Σύλλογος).

2. "Εγώ και οι άλλοι συναδέλφοι μου" (το ορθό: συνάδελφοι μου): από συνέπειτη άλλου αυτοδιοικητικού Άρχοντος, αθηναϊκό ιδιωτικό Κανάλι, 25-11-2013, ώρα 3.20' μ.μ. Φυσικά, η ονομαστική ενικού κάνει: ο συνάδελφος (και όχι ο συνάδελφος).

3. Βουλγάροι (το ορθό: Βούλγαροι): από αθηναϊκό κρατικό Κανάλι (ελέχθη από άνδρα ρεπόρτερ), 9-12-2014, ώρα

Δείτε τη γιορτή του πολιούχου του χωριού μας Ζωοδόχου Πηγής

Πώς προέκυψε η Ζωοδόχος Πηγή ως πολιούχος του Ζωγλοπιού

Γραπτά στοιχεία, ασφαλώς, δεν υπάρχουν και ό,τι γνωρίζουμε προέρχεται από την παράδοση. Η παλιά εκκλησία του Ζωγλοπιού, η οποία αποπερατώθηκε το 1852, όπως αναγραφόταν σε λιθανάγλυφη επιγραφή σε γωνιόλιθο του ναού, χτίστηκε με χρήματα που προήλθαν από εκποίηση ακινήτου (χάνι), κληροδότημα συγχωριανού μετανάστη στην Κωνσταντινούπολη.

Για τη Ζωοδόχο Πηγή της Κωνσταντινούπολης γράψαμε με λεπτομέρειες στο υπ' αριθ. 90 (Απρίλις-Μάης-Ιούνιος) 2014 φύλλο των "Ζ.Χ.", όπου μπορεί να καταφύγει ο αναγνώστης για περισσότερες πληροφορίες. Ο ναός, που, μετά την άλωση της Πόλης, καταστράφηκε και στη συνέχεια ανεγέρθηκε πέντε φορές, χτίστηκε σε κάποια πηγή που οι Βυζαντινοί θεωρούσαν ως θαυματουργή και την ονόμαζαν Ζωοδόχο. Η φήμη του ναού διατηρήθηκε και στα κατοπινά χρόνια και συνέρρεαν εκεί όχι μόνο χριστιανοί αλλά και αλλόθρησκοι για να θεραπευτούν.

Εικάζεται, λοιπόν, ότι ο δωρητής έθεσε όρο στη διαθήκη του, να χτιστεί ναός στο χωριό του στο όνομα της Ζωοδόχου Πηγής. Η άποψη αυτή ενιοχύεται και από το γεγονός ότι την εποχή που χτίστηκε ο ναός της Ζωοδόχου Πηγής στο Ζωγλόπι, σπάνιζαν στην Ελλάδα φερώνυμοι ναοί.

Εικόνες από τον φετινό εορτασμό της Ζωοδόχου Πηγής

Εύγε, στον παπα-Γιώργη και την εκκλησιαστική επιπροπή για την άφογη εικόνα που παρουσιάζει το Κοιμητήριο του χωριού μας. Είναι απόδοση τιμής στους χωριανούς που πέρασαν στην αντίπερα όχθη.

Μετά τη γιορτή, παρέες χωριανών και φίλων παίρνουν το καφεδάκι τους στην πλατεία.

Μια εικόνα από τις πέντε

Αυτή η στήλη θα δημοσιεύει φωτογραφίες -οικογενειακές ή ατομικές- χωριανών που έζησαν στο Ζωγλόπι και στην κατοπινή Ραχούλα κατά το παρελθόν. Είναι οι πρόγονοί μας, που καθένας από εκείνους άφησε την μεγάλη ή μικρή ιστορία του. Αξίζει να την ξαναδιαβάσουμε.

Οι φωτογραφίες μπορούν να αποστέλλονται στη Συντακτική Επιτροπή με όποιον τρόπο σας είναι εφικτός: με προσωπική επαφή, ταχυδρομικώς ή ηλεκτρονικά στα παρακάτω e-mail:

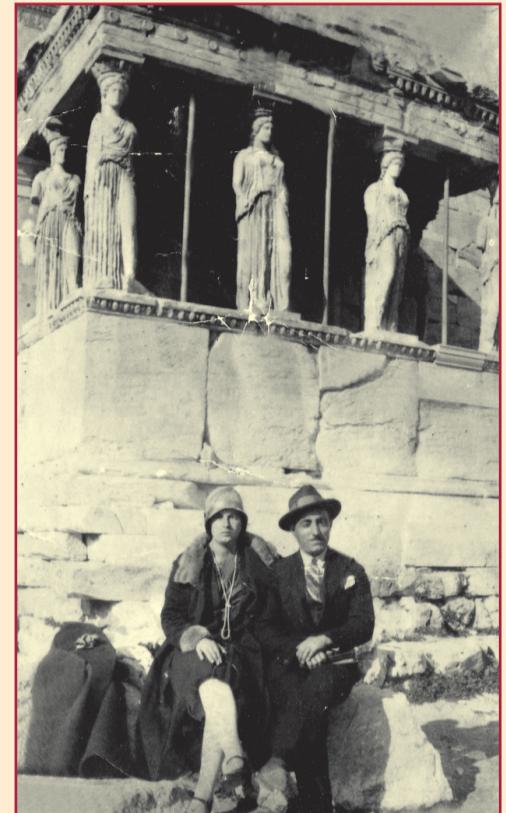
lamgriv@gmail.com (Λάμπρος Γριβέλλας) και katsg@yahoo.gr (Γιώργος Κατσιούλας)

Φωτογραφίες των οικογενειών Βασίλη Νάκου και Ευαγγέλου Τζωαννοπούλου

Οι δυο Ζωγλοπίτικες οικογένειες που συνδέονταν με στενή συγγένεια, ήταν από τις οημαντικότερες του χωριού. Άλλωστε οι αρχηγοί τους Βασίλης Χ. Νάκος και Ευάγγελος Π. Τζωαννόπουλος -πεθερός και γαμπρός - ήταν δάσκαλοι. Ο πρώτος υπηρέτησε στη Ραχούλα προπολεμικά και περί τα τέλη της διδασκαλικής σταδιοδρομίας του, με διευθυντή του Σχολείου το γαμπρό του Ευάγγελο Τζωαννόπουλο. Ο Τζωαννόπουλος υπηρέτησε στο Δημοτικό Σχολείο Ραχούλας 24 χρόνια και είχε μαθητές του όλους τους χωριανούς που φοίτησαν από το 1923 μέχρι το 1947. Ήταν μετεκπαιδευμένος στο Πανεπιστήμιο, ευρυμαθής και επίμονος στην εργασία του. Ομολογουμένως, μας έμαθε γράμματα! Το 1949 μετατέθηκε στο Βόλο, όπου, παράλληλα με τα σχολικά καθίκοντά του, ασκούσε και το λειτούργημα του άμισθου iεροκήρυκα στα χωριά του Πηλίου.

Ο Ευάγγελος Τζωαννόπουλος, η σύζυγός του Θεανώ και τα δύο από τα τρία παιδιά του (Φούλα και Κωστάκη), το 1938

Ο Ευάγγελος Τζωαννόπουλος με τη σύζυγό του Θεανώ στην Ακρόπολη, το 1928, στη σκιά των Καρυάτιδων!

1

2

3

1. 1937, οικογένεια Βασιλείου Νάκου.
2. Αύγουστος 1963, στον Ίπαρο. Οικογένειες Β. Νάκου και Ε. Τζωαννοπούλου.
3. Αύγουστος 1939. Βασίλης Χρ. Νάκος με τη σύζυγό του Θεοδώρα, Ευάγγελος Τζωαννόπουλος, Χρήστος Β. Νάκος και άλλοι.

ΟΙ ΔΑΣΙΚΟΙ ΧΑΡΤΕΣ

Ενημέρωση · Ανάρτηση Δασικών Χαρτών

'Όλα όσα πρέπει να ξέρετε'

Συνέχεια από τη σελ. 1

Η σύνταξη δασικών χαρτών κατά κύριο λόγο έχουν ως σκοπό την αποκάλυψη και διασφάλιση της δημόσιας περιουσίας και τη δημιουργία βασικής πληροφοριακής υποδομής για τη δημιουργία του Δασολογίου. Άρα οι δασικοί χάρτες εξετάζουν και το ιδιοκτησιακό καθεστώς των εκτάσεων.

Επειδή βρισκόμαστε στην Ελλάδα, όπου τίποτα δεν γίνεται σωστό, οι πολίτες κλήθηκαν πρώτα να δηλώσουν τα περιουσιακά τους στοιχεία στο Κτηματολόγιο, και αφού πλήρωσαν τα ανάλογα τέλη κτηματολογίου για αυτά, έρχεται τώρα η πολιτεία με την ανάρτηση των δασικών χαρτών να αμφισβητήσει το ιδιοκτησιακό καθεστώς τους. Έπρεπε λοιπόν πρώτα να γίνει η ανάρτηση των Δασικών Χαρτών και μετά να γίνουν οι δηλώσεις του Κτηματολογίου ώστε να αποφασίσει ο καθένας αν θα δηλώσει το ακίνητό του, ανάλογα με τον χαρακτηρισμό της έκτασης.

Σας παραθέτουμε παρακάτω κάποιες ερωταπαντήσεις για την καλύτερη κατανόηση όσο αφορά τους Δασικούς Χάρτες και για το τι πρέπει να κάνουν οι πολίτες.

Πότε χαρακτηρίζεται μια περιοχή δασική ή χορτολιβαδική;

Ο χαρακτήρας μιας περιοχής προκύπτει μετά την εξέταση αεροφωτογραφιών του 1945 καθώς και νεότερες, της περιόδου 2007- 2009.

Πώς μπορεί να δει κάποιος πώς έχει χαρακτηριστεί μια έκταση;

Στην ιστοσελίδα ktimanet.gr έχουν αναρτηθεί όλοι οι δασικοί χάρτες. Ο πολίτης αφού αναζητεί το ακίνητό του στην ηλεκτρονική εφαρμογή, μπορεί να δει τον χαρακτηρισμό του. Επειδή δεν είναι όλοι χρήστες Η/Υ καλό θα ήταν να απευθυνθούν σε Πολιτικό ή Τοπογράφο μηχανικό ή Δασολόγο και αφού εντοπίσουν το γεωτεμάχιο να δουν πως χαρακτηρίζεται.

Αν σύμφωνα με τους Δασικούς Χάρτες, η ιδιοκτησία του πολίτη έχει χαρακτηριστεί δασική, χρειάζεται να υποβάλει αντίρρηση;

Οπωσδήποτε. διότι ο χαρακτήρας της έκτασης εξετάζεται κατά τη διαδικασία κύρωσης του δασικού χάρτη και υπάρχει κίνδυνος να χάσει το ακίνητό του.

Πώς μπορεί κάποιος να καταθέσει αντίρρηση;

Η αντίρρηση γίνεται ηλεκτρονικά στο www.ktimanet.gr ή στο αντίστοιχο Σημείο Υποστήριξης Ανάρτησης Δασικών Χαρτών. Για την Καρδίτσα στο αρμόδιο γραφείο της Δ/νσης Δασών, καταβάλλοντας φυσικά και τα σχετικά παράβολα.

Τι έγγραφα πρέπει να κατατεθούν;

Ο αιτών πρέπει να καταθέσει κάποιο έγγραφο που να αποδεικνύει το έννομο συμφέρον (συμβόλαιο κλπ), εξαρτημένο τοπογραφικό διάγραμμα και τεχνική έκθεση φωτοεμμηνίας. Ενδεχομένως να απαιτηθεί έκθεση αναγωγής τίτλων από νομικό.

Υπάρχει άλλος τρόπος να αλλάξει ο χαρακτήρας της έκτασης σε έναν δασικό χάρτη;

Η δικαστική οδός δεν αποκλείεται, αλλά κρίνεται πιο χρονοβόρα και κοστοβόρα από τη διαδικασία κατάθεσης αντιρρήσεων των δασικών χαρτών. Επιπλέον υπάρχει η δυνατότητα κατάθεσης αίτησης διόρθωσης πρόσδηλων σφαλμάτων. Η κατάθεση μπορεί να γίνει ηλεκτρονικά ή στην αρμόδια Διεύθυνση Δασών.

Τι πρέπει να κάνουν οι πολίτες μετά την εξέταση των αντιρρήσεων;

Σε περίπτωση που το ακίνητο χαρακτηριστεί ότι δεν υπόκειται στη δασική νομοθεσία, δεν απαιτείται να κάνει κάτι. Σε αντίθετη περίπτωση, θα απαιτηθεί αίτηση εξαγοράς ή αίτηση άδειας καλλιέργειας ή να κινηθεί δικαιοσικά ή απλά να αποδεχθεί την απόφαση ως έχει.

Να διευκρινίσουμε ότι οι δασικοί χάρτες δεν αφορούν εκτάσεις που βρίσκονται εντός του οικισμού Ραχούλας και Ιτάμου. Όσο αφορά το Παλαιοζωγόλι και το Ζωγρί τα τμήματα που οριοθετήθηκαν ώστε να μην υπόκεινται σε έλεγχο είναι περιορισμένα σε σχέση με αυτά που εμείς θεωρούμε ως οικισμούς, και χρειάζεται προσοχή.

Όσο αφορά την κτηματική περιφέρεια Ραχούλας, υπάρχουν περιπτώσεις ακόμη και κτισμάτων τα οποία θεωρούνται ότι βρίσκονται εντός δασικών εκτάσεων, ευτυχώς λίγες.

Οι αντιρρήσεις μπορούν να υποβάλλονται μέχρι 27 Ιουνίου, αλλά μάλλον θα δοθεί παράταση.

Οι βαλμάδες του χωριού μας

Γράφει ο
Παναγιώτης
Κατσιούλας

Την παλιά εποχή, που το χωριό μας άκμαζε, είχε μεγάλη ανάπτυξη σε εκτροφή ζώων και σε καλλιέργειες. Υπήρχαν και ορισμένα επαγγέλματα που ασκούσαν οι ίδιοι οι κάτοικοι, όπως: βαλμάδες, αγροφύλακες, δραγάτες, δασοφύλακες, τσοπάνηδες. υδρονομείς και δασοφύλακες.

Οι βαλμάδες ήταν εποχιακοί και προσλαμβάνονταν σε δύο εποχές του χρόνου. Η πρώτη περίοδος ήταν από 1η Νοεμβρίου μέχρι τέλους Φεβρουαρίου και η δεύτερη από 1η Απριλίου μέχρι τέλους Μαΐου. Η αμοιβή τους ήταν μια οκά καλαμποκάλευρο ανά ζώο, για κάθε περίοδο. Η πρώτη περίοδος άρχιζε το Νοέμβριο, όταν τελείωναν τα οργάνατα και οι άλλες ξυλουργικές κλπ. εργασίες. Οι κάτοχοι των ζώων: αλόγων, μουλαριών, γαιδουριών, ακόμα και βοδιών και αγελάδων, τα δίνανε για την ημερήσια φύλαξη στους βαλμάδες.

Με την ανατολή του ήλιου, τα πηγαίνανε στην πλατεία του χωριού και από εκεί τα

έπαιρναν οι βαλμάδες, που ήταν πότε τρεις και πότε τέσσερις, και τα πήγαιναν σε χέρσες εκτάσεις για βοσκή. Στις Φτελιές, στην Κούλια, στην Μαυρογιάννη, στα Βλαχοκόνακα και στην Ιτίσα.

Παλιότερα, η Κοινότητα είχε κάμει απαλλοτρίωση των κτημάτων Κατσιούλα και Ξυδιά. Από κάθε κτήμα πήραν 6 μέτρα και έτσι έγινε ένας φαρδύς διάδρομος, από τη γούρνα του Αγά της Κούλιας, ως τη σμίξη των ποταμών Κουτσούρου και Κρυμμένου, περίπου ένα χιλιόμετρο, για να μπορούν οι βαλμάδες να περνούν τα ζώα για βοσκή στην Μαυρογιάννη και αλλού. Εδώ οι ιδιοκτήτες των κτημάτων Κατσιούλα και Ξυδιά αναγκάστηκαν να περιφράξουν τα κτήματά τους κατά μήκος του διαδρόμου με συρματόπλεγμα τριών ως τεσσάρων σειρών, γιατί τα ζώα, που ήταν πάνω από διακόσια, δεν μπορούσαν οι βαλμάδες να τα τιθασεύσουν. Με τη δύση του ηλίου, επέστρεφαν στο χωριό, στην πλατεία, και από εκεί οι κάτοχοι των ζώων, έπαιρναν καθένας το δικό του.

Η δεύτερη περίοδος ήταν ημερήσια και νυχτερινή. Στην περιοχή της Ιτίσας υπήρχε μια μεγάλη έκταση και η Κοινότητα την είχε κάμει ζευγαρολιβάδο. Δηλαδή εκεί βοσκούσαν άλογα, μουλάρια και βόδια που χρησιμοποιούνταν στο όργωμα (αροτριόντα). Οι κάτοχοι των ζώων, αν συνέχιζαν τα οργάνατα, άφηναν τα ζώα το βράδυ και τα έπαιρναν το πρωί. Αν όμως είχαν τελειώσει την καλλιέργεια, τότε τα άφηναν εκεί, μέχρις ότου τα ξαναχρειαστούν.

Άγνωστες και γνωστές λέξεις και η ερμηνεία τους

Γράφει ο
Θωμάς Κίοσσας

Οι περισσότερες από τις παρακάτω λέξεις δεν χρησιμοποιούνται στην καθημερινή γλώσσα μας, χρησιμοποιούνται όμως τα σύνθετα και τα παράγωγά τους, ακόμη και σε ένεση γλώσσες. Π.χ. από την ελληνική λέξη "φενάκη" (ψέμα), παράγεται η αγγλική λέξη fake (fake news= ψεύτικη είδηση), που έχει γίνει της μόδας τελευταία.

- λυσιγόνες = γυναίκες ημίγυμνες που χόρευαν και έλεγαν άσεμνα αστεία (σόκιν).
- αναξιρίδες = παντελόνια στενά που φορούσαν οι Σκύθες πιπει.
- σύγγριες = η πεθερά και η πρώτη νύφη που δεν γέννησε αγόρι. Η δεύτερη νύφη ήταν χωρίς υπόληψη.
- διφέρθα = δέρμα ζώου, κατεργασμένο για γραφή.
- Γέεννα = τοπωνύμιο στην κοιλάδα του Εννόμ όπου οι Ισαρηλίτες θυσίαζαν νήπια στο θεό Μολώχ.
- οδήριτη ανάγκη = αναπόφευκτη ανάγκη.
- αρηίους κρότους = κρότοι του πολέμου.
- φενάκη = περούκα, ψεύτικη πληροφορία.
- κρινολίνο = είδος παλαιού γυναικείου φορέματος
- κομφορισμός = όλα στο ίδιο στυλ.
- ολετήρας = αυτός που κάτι καταστρέφει.
- σιβυλλικός = αινιγματώδης, προφητικός.
- αλάστωρ = τιμωρός θεός.
- προδηλός = ορατός, φανερός.
- βάκχεια = παράφορος και με έκτροπα ενθουσιασμός.
- οργιασμός = τελετή οργών.
- ευκατά = αυτό που εύχεται κάποιος για να γίνει.
- ευφορούμαι = έχω μέσα μου.
- εγγενής = ντόπιος, συγγενής.
- εχέφων = μιαλωμένος.
- προσινής = πράσι, καταδεκτικός.
- αποφράδα = ημέρα καταραμένη.
- χίμαιρα = μυθικό τέρας.
- αδαίρι

Στέφανος Γρανίτσας Η "Αφορισμένη" Αγράφων και πούθεν η φράση "Όρνιο της Καράβας"

Γράφει ο Γιώργος Αθ.

Κλίμος

Κάποτε ο λογοτέχνης και λαογράφος Στέφανος Γρανίτσας (1880-1915), από τη Γρανίτσα Ευρυτανίας, περιπλανώμενος στις κορυφογραμμές των Αγράφων βρέθηκε στην Αφορισμένη (υψόμετρο 1.827 μ.) παρά το Τροπάτο Ευρυτανίας, γειτονικό σύνορο Θεσσαλίας, Ηπείρου και Στερεάς. Εκεί συνάντησε 5-6 Σαρακατσάνους ξαπλωμένους στην άσπρη κάπα τους. Βλέποντας οι

είπαν στον επισκέπτη τους: Τα βλέπεις! Άμα δούνε άσπρη κάπα, δε φεύγουν από κοντά μας, γιατί θαρρούνε πως είμαστε οι δικοί των τσοπάνηδες! Και άρχισαν να του δηγούνται την ποιμενική τους παράδοση γύρω από τα όρνια και την μακρινή καταγωγή τους, ως ακριβώς την είχε διασώσει από σόμα σε σόμα.

Κάποτε, λέγανε, ο Άγιος Αθανάσιος ο Εξομολογητής πέρασε και από τα βουνά των Αγράφων κηρύσσων το λόγο του Θεού και εξομολογών τους αμαρτωλούς. Όταν έφτασε στην κορυφογραμμή Αφορισμένη των Αγράφων, αποκρύπτοντας την ιδιότητά του και προσποιηθείς τον στρατοκότο ζήτησε από μια στάνη λίγο γάλα να κορέσει την πείνα του. Επειδή οι βοσκοί του αρνήθηκαν, εκείνος ύψωσε "τας χείρας του εις τον Θεόν και κατηράσθη την στάνη, ζητήσας να γίνουν τα πρόβατα όρνια να περιπλανώνται στα βουνά και να τα καθαρίζουν από πάσαν ακαθαρσία"

Μας είχαν πλησιάσει τόσο πολύ τα όρνια, συνεχίζει ο Γρανίτσας, που κάθησαν στα ερεύπια μιας στάνης όπου πριν από λίγο είχαν ξεκοκαλίσει ένα γκρεμισμένο άλογο. Μου ήλθε τότε ο πειρασμός να τα τουφεκίσω για να πάρω το κόκκαλο των που γίνεται λαμπρή φλογέρα. Οι βοσκοί όμως μου το απέτρεψαν. Σε λίγο έπιασε μια βροχή και αλλάξαμε όλοι στέκι, άνθρωποι και όρνια. Εμείς καταφύγαμε κάτω από έναν έλατο και τα όρνια σε γειτονικό τους κέδρο. Τα είδες, μου λέγανε ο Σαρακατσάνοι, εκεί ήταν ο σταλίος (στάλος) των, όταν ήταν πρόβατα κι εδώ προσέτρεξαν και τώρα για προστασία των, πιστά στην παλιά συνήθειά τους.

Ο καιρός σε λίγο αναπήρε και εδώ συγκεντρώθηκαν πολλοί τσοπάνηδες και αδιάσιστη ήταν η πεποίθησή των ότι όρνια προ του αφορισμού των δεν υπήρχαν, δημιουργός των ήταν ο Άγιος Αθανάσιος και κοινωνική τους αποστολή ο καθαρισμός των βουνών από κάθε είδους νεκρού ζώου ως εντεταλμένη αστυϊατρική υπηρεσία.

Εκεί έκπληκτος πληροφορήθηκα ότι παρόμοιες υπηρεσίες τα όρνια προσέφεραν και το εικοσιένα. Οι βοσκοί μάλιστα μου λέγανε ότι ακόμα και σήμερα ερευνούν επιμόνως τα σπήλαια όπου κάνουν τα όρνια τις φωλιές των μπασ και βρούνε τίποτα χρυσαφικά, ίδιως δαχτυλίδια, που τα όρνια μετέφεραν μαζί με τα χέρια των νεκρών κλεφτών από τα πεδία των μαχών. Ένας μάλιστα εκ τούτων μου έδειξε και χροσό δακτυλίδι που το βρήκε σε μια ορνεοφωλιά μαζί με σκελετούς ανθρώπινων χεριών.

Και καταλήγει ο Γρανίτσας: "Ημείς εδώ όταν πρόκειται να επιπλήξωμεν κανέναν ως βραδυκίνητον, ως μπουταλάν, ως άχθος αρούρης², έχομεν πρόχειρον την φράσιν: Όρνιο της Καράβας. Καράβα δε ονομάζεται η σειρά των κορυφών της Οξιάς, όπου περιπλανώνται τα θύματα του αφορισμού του Αγίου Αθανασίου, καθαρίζοντα από τους γκρεμούς τα ψωφίμα".

Κι εμείς με τη σειρά μας από τα λεγόμενα των Σαρακατσάνων περί του "όρνιου της Καράβας" άλλη ερμηνεία θα μπορούσαμε να της αποδώσουμε. Όρνιο της Καράβας να αποκαλούνταν ο μη ξύπνιος άνθρωπος, ο κοιμάμενος, αυτός που έχει κάτι σπουδαίο στην κατοχή του και όμως το αγνοεί, ως το όρνιο αγνοεί το θησαυρό της φωλεάς του.

Υ. Γ. Γύρω από την ονομασία Αφορισμένη καταγράψαμε κι άλλες εκδοχές.³ Μια που ομοιάζει αυτή του Γρανίτσα και ο αφορισμός αποδίδεται στον πατροκοσμά τον Αιτωλό (1714-1779). Μια εξ αυτών μάλιστα αναφέρει όχι μόνο πως οι βοσκοί τού αρνήθηκαν το γάλα, αλλά και τα τσοπανόσκυλα παρακίνησαν να χυμήσουν επάνω του και ότι ο Κοσμάς τα σκυλιά καταράστηκε να γίνουν όρνια και όχι τα πρόβατα. Όπως όμως και να έχει η παράδοση, η λέξη Αφορισμένη, που σημαίνει αναθεματισμένη, καταραμένη, αποδίδει την πραγματική έννοια της αφιλόξενης εκεί περιοχής και όχι των ανθρώπων. Αναφέρεται ότι το χόρτο της περιοχής προκαλεί διάρροιες στα πρόβατά τους και ως εκ τούτου μόνο σύντομη παραμονή ζώων νοείται εκεί. Ως εκ τούτου και η ποιμενική παράδοση είναι εντελώς αντίθετη προς τα ποιμενικά έθιμα, που θεωρούν, ως λέγουν, ιερή υποχρέωσή των να περιποιηθούν τον κάθε διαβάτη της Σαρακατσάνης καλύβας;

1. Από "Τα Άγια και τα Ήμερα του Βουνού και του Λόγγου" που δημοσιεύθηκε στο περιοδικό Ευρυτανικά Χρονικά, τ. 39 (2011) με τίτλο 'Το Όρνιο'.

2. άχθος αρούρης: βάρος της γης

3. Παν. Σαλαγιάνης, Το Τροπάτο Αγράφων, Αθήνα 2008, σ. 66.

Γράφει η λαογράφος
Σούλα Τσόκα-Κάμπα

Έθιμα της Αργιθέας γύρω από τη γέννηση του παιδιού

[Τα έθιμα που επικρατούν στην Αργιθέα, γύρω από τη γέννηση του παιδιού, δεν διαφέρουν από εκείνα του δικού μας, αλλά και των άλλων αγραφιώτικων χωριών. Απίστευτες ιστορίες για παιδιά που γεννήθηκαν στο χωράφι, στο αμπέλι ή στο ...δρόμο, σαν εκείνες που περιγράφει η εξαίρετη λαογράφος στο βιβλίο της "Λαογραφικά Αργιθέας Θεσσαλικών Αγράφων", ακούσαμε ότι συνέβαιναν, κατά το παρελθόν, και στο χωριό μας!]

Υπάρχουν περιπτώσεις γυναικών που γέννησαν μόνες στα χωράφια, σπαργάνωσαν το μικρό με ότι πρόχειρο είχαν και γύρισαν στο σπίτι ανήμπορες και αποκαμψμένες, γιατί ήταν υποχρεωμένες να φροντίσουν και τις καθημερινές ανάγκες του σπιτιού, τοποθετώντας την τόσο δύσκολη περίοδο της εγκυμοσύνης, παράλληλα με τις κοπιαστικές απασχολήσεις που η ίδια η ζωή τους επέβαλε.

Συχνότερα ο άνδρας ήθελε, σώνει και καλά, η γυναίκα του να κάμει αγόρι κι όταν ερχόταν κορίτσι δυσανασχετούσε, υπολογίζοντας ίσως, από τη γέννα ακόμα, την προίκα που ήθελε για να δώσει, όταν θα έφτανε στην ώρα της παντρείας! Η γυναίκα να τον κοιτάζει αποκαμψμένη από την περιπέτεια που πέρασε κι εκείνος πολλές φορές να μουρμουρίζει: "Κορίτσι μας έλαχε, δέσαμε, μας περιμένουν!" Κι όταν η γυναίκα έλεγε το "δοξασμένος ο Θεός!", εκείνος δεν απαντούσε. Σε μια τέτοια ατμόσφαιρα, μπορούμε πολύ καλά να καταλάβουμε τι ηρωισμός και τι μεγαλοσύνη χρειάζεται για να ξεπεράσει η λεχώνα την οδυνηρή εντύπωση!

Αντίθετα, αν η γυναίκα έφερνε στον κόσμο αγόρι, ο πατέρας χαιρόταν, πήγαινε κοντά να το φιλήσει κι έριχνε το τόσο απαραίτητο βλέμμα τρυφερότητας στη γυναίκα του. Ακόμα, δεν αποκλείοταν, να 'παιρνε την καραμπίνα, να 'βγαινε στο χαϊδάτι ή στο παράθυρο του σπιτιού, και να ρίξει μια μπαταριά, σημάδι πως το παιδί που γεννήθηκε, είναι αγόρι! Παράταγε έπειτα γυναίκα και παιδί, τη μαμή και τη μάνα του, που παραβρίσκονταν στη γέννη, κι έτρεχε στο μαγαζί, να τους φέρει το χαρμόσυνο μαντάτο και να τους κεράσει!

Απ' όλα, όσα παραπάνω σημειώσαμε, μπορεί κανένας να καταλάβει τι φοβερές δυσκολίες αντιμετώπιζε η γυναίκα κατά την περίοδο της εγκυμοσύνης. Επειδή γνώριζε, από το γενικό κλίμα που επικρατούσε και την έλλειψη της συμμετοχής του άνδρα, τις ανάγκες του σπιτιού και τις πάμπολλες δουλειές που υπήρχαν, φρόντιζε η ίδια να δίνει κουράγιο στον εαυτό της.

Αν αυτές ήταν οι συνθήκες ως την ώρα που θα 'ρχόταν το παιδί στον κόσμο, το ίδιο δύσκολες ήταν οι συνθήκες στην ώρα της γέννησας. Γιατροί δεν υπήρχαν και το ρόλο τους έπερπετε να τον αναλάβουν οι έμπειρες μαμές, γυναίκες κάποιας ηλικίας που είχαν αποχήσει την πείρα τους, ξεγεννώντας τις συγχωριανές τους. Μόλις άρχιζαν οι μεγάλοι πόνοι, κάποιος από το σπίτι, συνήθως η πεθερά, πήγαινε, με κάθε προφύλαξη, να ειδοποιήσει τη μαμή. Δεν έπερπετε κανένας στο χωριό να μάθει πως τη συγκεκριμένη εκείνη στιγμή, η έγκυος γυναίκα έφερνε στον κόσμο το παιδί! Υπήρχαν οι κακές γλώσσες και οι ματιάστρες που μπορούσαν να δημιουργήσουν προβλήματα με το ματιασμά ή τον αβασικαμό κι έτσι έπερπετε να φυλαχτούνε. Κι ενώ η πεθερά πήγαινε να ειδοποιήσει τη μαμή, έστελναν ένα μικρό παιδί, κατά προτίμηση αγόρι, στον παπά του χωριού μ' ένα μπακράτσι νερό, που το διάβαζε και το ευλογούσε.

Πριν έρθει η μαμή και το ευλογόνερο, η έγκυος έβγαινε στην αυλή του σπιτιού και γυρνούσε εννιά πέτρες ανάποδα. Αν όλες οι πέτρες γύριζαν κανονικά, αυτό σήμαινε πως η γέννηση θα ήταν εύκολη, αν όμως κάποια απ' αυτές, στην προσπάθειά της να την αναποδογυρίσει, της ξέφευγε από το χέρι, έλεγαν πως θα δώσει. Δεν έπερπετε κανέν

Η ΒΡΥΣΗ ΣΤΟ ΚΑΛΑΜΙ (Της Τζιως η βρύση)

Συνέχεια από τη σελ. 1

απαραίτητο για το φυτικό και ζωικό κόσμο όπως και το νερό.

Στα παλιά τα χρόνια οι άνθρωποι είτε ζούσαν στην ύπαιθρο είτε στις πόλεις μικρές ή μεγάλες υπέφεραν από την έλλειψη νερού και κυρίως πόσιμου καθαρού και υγιεινού νερού απαλλαγμένο από μύκητες, παράσιτα και μικρόβια τα οποία μετέδιδαν επιδημίες και θανατηφόρες ασθένειες.

Το νερό στο κάτω χωριό, στη σημερινή Ραχούλα, το προμηθευόμασταν από το ποτάμι μας και το οποίο μεταφέρονταν σε βαρέλες με ζώο ή με ζαλίγκα από τις γυναικες και τα μεγάλα κορίτσια του χωριού μας. Διατηρώ ακόμα απόφεις, αξεθώριαστες, αναλλιώτες, ολοζώντανες τις φιγούρες των γυναικών της γειτονιάς μου που ανέβαιναν τον ανηφορικό εκείνο δρόμο από το ποτάμι προς το σπίτι τους ζαλικωμένες τη βαρέλα γεμάτη με νερό στην πλάτη και το μωρό αγέννητο στην κοιλιά τους και το θαυμασμό μου τον διατηρώ και σήμερα διότι πραγματικά ήταν ηρωίδες της ζωής και της προσφοράς.

Η προμήθεια και η μεταφορά ήταν δύσκολη ακόμα και στο Παλιοζωγόλι που είχε πολλές βρύσες διότι υπήρχαν σπίτια που ήταν μακριά απ' αυτές. Ακόμα δυσκολότερη η μεταφορά αν αναλογισθούμε ότι γίνονταν χειμώνα καιρό και εννούω όταν το χωριό δεν είχε αλλάξει τοποθεσία.

Όταν οι κάτοικοι αυτού του χωριού αποφάσισαν να μετακινηθούν, να μετοικήσουν και να μεταφερθούν στο νέο Ζωγλόποι στη σημερινή Ραχούλα γνώριζαν το χώρο, τον τόπο καθώς και τις πηγές από τις οποίες θα μπορούσαν να προμηθευθούν το νερό τόσο για τις οικιακές ανάγκες όσο και το νερό που θα έπιναν, διότι η κτηνοτροφία, και ήταν μεγάλη, παραχείμαζε στα παλικάλυβα και είχαν όλοι τους καλύβες για τους κτηνοτρόφους και μαντριά (στάβλους) για τα μικρά και μεγάλα ζώα.

Οι πηγές που υπήρχαν για να προμηθευθούν οι κάτοικοι στο νέο Ζωγλόποι ήταν η βρύση στο Μαρότι, η βρύση στο Καλάμι, καθώς και οι πηγές (γούρνες) του Κωστίκα, του Κωστάκου οι οποίες βρίσκονται στο λαγκάδι που είναι στην τοποθεσία Μπούλι, η πηγή (γούρνα) Στέργιου Ζαχαρή και η γούρνα του Μήτρου Νάκα που βρίσκονται στην τοποθεσία "Παπακέντρι" και σε κοντινή απόσταση η μια από την άλλη, αλλά και σε δύσβατη περιοχή. Πριν ο Παπαθωμάς (δάσκαλος και παππάς) και παιδί του Λάμπτρου Παπαδάκου πωλήσει το αξιόλογο αυτό κτήμα στο Μήτρο Νάκα υπήρχε βρύση πετρόκτιστη με πέτρινη κούπα μοναδική βρύση του είδους αυτού την οποία έκανε μια καλόγρια με το όνομα Γραμμάτω, η οποία υπηρετούσε στην εκκλησία του χωριού μας ως νεοκόρος. Αργότερα η βρύση αυτή από το νέο ιδιοκτήτη καταστράφηκε και δημιουργήθηκε στέρνα (γούρνα). Επίσης στέρνα υπήρχε στον Ζαϊρομαχαλά καθώς υπήρχε και στέρνα του Αναστάση Τσιότρα στις παρυφές του Ραφτομαχαλά.

Από όλες τις προαναφερθείσες βρύσες, γούρνες και στέρνες μόνο η βρύση στο καλάμι είχε κατάλληλο πόσιμο νερό ενώ οι άλλες πηγές είχαν γλυφό νερό και το χρησιμοποιούσαν κυρίως για οικιακές ανάγκες και συγύρισμα.

Από την προφορική παράδοση δεν γνωρίζουμε και δεν ξέρουμε εάν η ροή, η παροχή νερού της βρύσης του Καλάμι ήταν μεγαλύτερη ή η ίδια με τη σημερινή στα αρχικά χρόνια της εγκατάστασης του χωριού. Γνωρίζουμε όμως ότι η πλαγιά που τροφοδοτούσε τη βρύση με νερό

από την τοποθεσία Πριτς μέχρι τη Φυλλουριά ήταν καλυμμένη με πυκνότατο και δύσβατο δάσος κυρίως με βελανιδιές και φιλοξενούσε μικρά και μεγάλα άγρια ζώα από λαγό μέχρι αγριογούρουνο και ζαρκάδι. Το δάσος αυτό από τα πρώτα χρόνια της εγκατάστασης του χωριού άρχισε να υφίσταται φθορά, να αποψιλώνεται χάρις της ανέγερσης νέων σπιτιών και βοηθητικών χώρων και η αραίωσης να γίνεται εμφανής και αισθητή. Τη μεγαλύτερη φθορά και καταστροφή την υπέστη όταν επιτράπηκε από την τοπική εξουσία σε φτωχούς και ακτήμονες κατοίκους η ξεχέρωση για την απόκτηση αγρών της περιοχής αυτής.

Είναι γνωστό σ' όλους ότι όταν ένα δάσος καταστρέφεται το νερό των πηγών της περιοχής αυτής λιγοστεύει ή ακόμα και στερεύει. Κατά συνέπεια και το νερό της βρύσης στο καλάμι να λιγοστεύει μετά την αποψιλωση, την καταστροφή και την ξεχέρωση του δάσους καθώς και το νερό στο παρακείμενο λαγκάδι που υπήρχε η βρύση.

Η βρύση στο Καλάμι είναι καλά καταγεγραμμένη στη παιδική μου μνήμη και τη θυμάμαι μια κάθε λεπτομέρεια. Ήταν κοντά στο λαγκάδι. Ήταν πετρόχιστη και το νερό έτρεχε από έναν σιδερένιο σωλήνα. Ήταν παρόμοια με τη βρύση του Μαρότη με τη διαφορά ότι δεν είχε ποτίστρα (λεκάνη) για να μπορούν να πίνουν νερό και τα ζώα. Η βρύση αυτή εξυπηρετούσε τους γύρω μαχαλάδες και πρωτίστως τον Ζαϊρομαχαλά για τον οποίο αποτελούσε και στολίδι αυτού. Το νερό φυσικά που παρείχε ήταν λιγοστό και αδυνατούσε να καλύψει τις ανάγκες του χωριού μας και κυρίως τους θερμούς μήνες.

Τους θερμούς, λοιπόν, μήνες, που το χωριό μας έλεγε το νερό νεράκι το καλάμι μετατρέπονταν σε τόπο έντασης,

Η Κουμπάρινα και ο Παπαδάτος που άλλοτε τροφοδοτούσαν με νερό τη βρύση στο Καλάμι.

φασαρίας, καυγά ακόμη και τσακώματα και ξεμαλλιάσματα γίνονταν κυρίως μεταξύ των γυναικών με αιτία την παραβίαση της σειράς, της αράδας και της ξεράδιασμα.

Από νωρίς συγκεντρώνονταν στη βρύση για την αράδα κοριτσόπουλα, γυναίκες ακόμα και γριές για να γεμίσουν ένα λαΐνι μια στάμνα, ένα γκιούμι, μια βιτσέλα για να περάσουν με δροσερό νερό το καυτό το βράδυ.

Ενώ επικρατούσε σχετική ησυχία και μόνο μουρμούρα και βαζούρα ακούγονταν από τις ήπιες συζητήσεις που γίνονταν μεταξύ των γυναικών έξαφνα σαν αστραπή εν αιθρία, σαν ξαφνική καταιγίδα ξεσπούσε δυνατός και έντονος καυγάς με ανταλλαγή, πολλές φορές με αισχρές και ανεπίτρεπτες κουβέντες και απαράδεχτους χαρακτηρισμούς που δεν λέγονται. Για λίγο βούιζε το λαγκάδι από τις φωνές και ο ήχος του καβγά απλώνονταν σε μεγάλη έκταση του χωριού. Πολλές φορές έφταναν στα χέρια και στα ξεμαλλιάσματα. Ευτυχώς υπήρχαν και γυναίκες που επέμβαιναν συμβιβαστικά, πυροσβεστικά και στη φωτιά του καβγά έριχναν νερό και αυτή σιγά - σιγά ρήχανε, έσβηνε. Κατά την ώρα της μπόρας, του καβγά, τον σαματά με τα σπρωξίματα και τα παραπατήματα γκιούμια κυλούσαν και θορυβούσαν, στάμνες έσπαζαν, λαΐνια κουτσοκεφαλίζονταν και στο θορυβώδες κύλισμα γίνονταν κομμάτια και συντρίμια. Μικρά έκλαιγαν, ούρλιαζαν γιατί έσπασε το καινούριο λαΐνι και δεν το χάρηκαν. Γρήγορα όμως όλα καταπράυναν και σιγά - σιγά απλώνονταν η τάξη, η ηρεμία, η ησυχία που έφερνε βάλσαμο στο πόνο και το

κακό που έγινε.

Την άλλη ημέρα το τοπικό δελτίο ειδήσεων "Το κουτσομπολίό" ο καβγάς της προηγούμενης βραδιάς κατείχε την πρώτη θέση με όλες τις λεπτομέρειες και αναπαραστάσεις που γέλαιγε και το παρδαλό κατσίκι.

Με την μετακόμιση του χωριού μας στο Παλιοζωγόλι πολλά καλοκαίρι για παραθέριση η κατάσταση εκτονώνονταν και στην περιοχή του Καλάμι απλώνονταν απόλυτη ηρεμία και ησυχία για να επανέλθει το Φθινόπωρο σε μεγαλύτερη ένταση και έκταση.

Μετά το 1950 το πρόβλημα της ύδρευσης άρχισε να μπαίνει στο στάδιο της λύσης. Η αρχή έγινε με την έλευση του νερού της πηγής του Καρά. Δύο μεγάλοι κρουνοί παρείχαν νερό στους κατοίκους του χωριού μας με τις δύο βρύσες που έγιναν αρχικά στην πλατεία και στο Μπούλι. Σιγά - σιγά και με τα χρόνια το πρόβλημα της ύδρευσης όλο και βελτιώνονταν. Έγινε υδραγωγείο και βρύσες σε κάθε γειτονιά. Αργότερα μεγάλο υδραγωγείο και παροχή νερού στα σπίτια αφού το δίκτυο εμπλουτίστηκε με το νερό πολλών πηγών. Οι δύο βρύσες στο Μαρότι και στο Καλάμι καθώς και οι διαδοχικοί άμπλοι στο ποτάμι έχασαν την πελατεία τους και έπεσαν σε δυσμένεια και ανυποληφία. Ποιος τώρα νοιάζονταν για το Καλάμι αφού είχε στο σπίτι του άφθονο, υγιεινό και δροσερό νερό βγαλμένο από την καρδιά του ελατιά.

Εν τω μεταξύ πολλά πράγματα άλλαξαν και στη ζωή των ανθρώπων της υπαίθρου αφού τον παραδοσιακό πολιτισμό τον διαδέχθηκε ο τεχνικός και στη ζωή των ανθρώπων και φυσικά και των αγροτών μπήκαν οι βενζινοκίνητες και πετρελαιοκίνητες μηχανές. Τώρα δεν πάει στο χωράφι με το μουλάρι και τον υπομονετικό γάιδαρο αλλά με το αγροτικό αυτοκίνητο. Γέμισε η αγροτιά με τρακτέρ, φρέζες, χορτοκοπτικά μηχανήματα και τόσα άλλα. Οι δρόμοι στα χωράφια και στα χωριά άνοιξαν για να περνούν τα αγροτικά μηχανήματα και οι κούρσες.

Αυτή βέβαια η απότομη τεχνική εξέλιξη προκάλεσε και πολλές καταστροφές καθότι χάθηκαν όλα τα αντικείμενα και εργαλεία που χρησιμοποιούσαμε σ

ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΗΣ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΑΣ ΑΘΗΝΑΣ ΖΑΧΑΡΗ

Γράφει η Γεωργία σύζ. Αριστ. Ζαχαρή

Στις 17 Ιανουαρίου 2019 έφυγε από τη ζωή η πρεσβυτέρα Αθηνά Ζαχαρή, η πεθερά μου και μάνα μου, που μέχρι τα 92 της χρόνια έζησε με πνεύμα θυσιαστικό για τους συνανθρώπους της. Δεν θα μπορούσα, ζώντας 41 ολόκληρα χρόνια στο σπίτι της, να μην γράψω για τον χαρακτήρα και τη βιοτή της και να μην αναφέρω κάποια βιώματά μου. Το οφείλω στη μνήμη της. Μου είναι δύσκολο βέβαια, να την απομονώσω από τον άντρα της και πεθερό μου ιερέα π. Αναστάσιο Ζαχαρή και είναι αυτονόητο κάποια γραφόμενά μου να αναφέρονται και στους δύο, αφού σε μία συζυγία είναι κοινός ο δρόμος. Έφυγε, λοιπόν, η αγαπημένη μας μητέρα και γιαγιά και άφησε πίσω της καλή μαρτυρία σαν πρεσβυτέρα, μητέρα, γιαγιά, συγγενής και γειτόνισσα.

Άξια και προκομμένη γυναίκα, ο Θεός την προίκισε με τα ιδιαίτερα χαρίσματα της υπομονής, της επιμονής, της γλυκύτητας και προπάντων της παρηγορίας και της ελεημοσύνης. Στήριξε τον ιερέα άντρα της και πεθερό μου στο δύσκολο δρόμο της ιεροσύνης, επωμίσθηκε μαζί του όλο το βάρος της προσφοράς στην εκκλησία και στους ενορίτες και επιβλήθηκε σαν πρότυπο πρεσβυτέρας με τη σεμνή της εμφάνιση και συμπεριφορά, με την υπομονή της, τον καλό και παρήγορο λόγο και τις αγαθοεργίες της.

Μαζί με τον παπά σύζυγό της είχαν πάντα την πόρτα του σπιτιού τους ανοιχτή για όλους, τους καλοδέχονταν, τους φιλοξενούσαν με την καρδιά τους, τους συμπαραστέκονταν και ποικιλοτρόπως τους ευεργετούσαν. Σαράντα ένα ολόκληρα χρόνια σα νύφη στο σπίτι τους, όλα αυτά τα έζησα από κοντά έχοντας και τις μαρτυρίες των απλών ανθρώπων είτε στο Τρίκερι, που διορίστηκα σαν νηπιαγωγός είτε στην τελευταία ενορία του πεθερού μου, στη Λάμια Διμηνίου με τα λόγια: "Σαν τον πεθερό σου και την πεθερά σου δεν πέρασαν άνθρωποι από την εκκλησία και το χωριό μας. Τι δεν φρόντισαν αυτοί οι άνθρωποι, τις εκκλησίες μας και τα ξωκλήσια μας με τα κειμήλιά τους ... Μας πάντρεψαν, μας βάφτισαν τα παιδιά μας και έρχονταν στα σπίτια μας για να μας συμβιβάσουν για να μην φτάσουμε να διαλύσουμε τις οικογένειες. Μάζεψαν τον κόσμο στην εκκλησία, μας άνοιξαν τα μάτια να στελούμε τα παιδιά μας στο γυμνάσιο να μορφωθούν, προστάτεψαν ορφανά, χήρες, άπορους, αναγκεμένους. Ένας ήταν ο παπά - Τάσος και μία η παπαδιά του". Καταλαβαίνετε λοιπόν, πόσο όμορφα και περήφανα ένιωθαν.

Ο π. Αναστάσιος Ζαχαρής και η πρεσβυτέρα του Αθηνά στην εκκλησία του Αγ. Τρύφωνος Βόλου το 1975

Σαν μάνα και σαν γιαγιά θυσιάζόταν για τα παιδιά της και τα εγγόνια της. Δεν υπήρχε περίπτωση να της ζητήσουμε κάτι και να μην μας το κάνει. Ακόμη και γι' αυτά που δεν περνούσαν από το χέρι της, εκείνη προσπαθούσε να μας τα ικανοποιήσει. Τα παιδιά μου θυμούνται με νοσταλγία ότι, όταν ήταν φοιτητές και εμείς λείπαμε στη Γερμανία, γύριζαν απ' έξω στις δύο η ώρα μετά τα μεσάνυχτα και πηγαίναντε στη γιαγιά να τους τηγανίσει πατάτες. Είχε δημιουργήσει τέτοια άνεση σε όλους μας ώστε οποιαδήποτε ώρα να μπορούμε να την ενοχλούμε. Δεν βαρυγκομούσε ούτε έδειχνε κουρασμένη προκειμένου να μας εξυπηρετήσει.

- Μαμά, της έλεγα κάποιες φορές, μπορείς να μας κάνεις αυτό ... (ένα φαγητό, μία πίτα, ένα ράψιμο, μια παιδοφύλαξη), η απάντηση ήταν πάντα η ίδια:

- Ούου! Σπουδαίο πράγμα είναι αυτό, μωρέ Γεωργία, τι έχω και δεν μπορώ; ...

Μας άφησε να την θυμόμαστε παιδικά πλεκτά και παραδοσιακές στολές που έφτιαξε μόνη της και τώρα όλα αυτά τα φοράνε τα δισέγγονά της. Μας κληροδότησε επίσης μια πολύ πλούσια βιβλιοθήκη θρησκευτικού και εκκλησιαστικού περιεχομένου, όντας άνθρωπος φιλακόλουθος, της προσευχής και του διαβάσματος.

Χάρορ' αυτήν γνώρισα τον Ίταμο. Στάθηκε αρωγός στην απόφασή μας να χτίσουμε εκεί σπίτι όταν το 1989 όλοι μας έλεγαν:

- Μα δεν έχετε να κάνετε κάποια επένδυση στο Βόλο, τι το θέλετε τόσο μεγάλο σπίτι στον Ίταμο; και εγώ επέμενα ότι έχω τρία παιδιά και το χρειάζομαι. Εκείνη με την αποφασιστικότητά της έμπιπνε μπροστά και μου έλεγε:

- "Γεωργία, μην ακούς κανέναν. Τώρα φαίνεται μεγάλο αλλά αύριο αυτό το σπίτι θα μαζεύει τα παιδιά σου". Και είχε δίκιο.

Εκ των υπέρων βέβαια, ο Ίταμος απέκτησε ακόμη μεγαλύτερα σπίτια γιατί οι ανάγκες όλων μας διαφοροποιήθηκαν.

Το μέλημά της ήταν πάντα να αποκτήσει ο Ίταμος εκκλησία. Μαζί με τον πεθερό μου συνεργάστηκαν με τους υπόλοιπους συγχωριανούς τουςκαι έτσι χτίστηκε η εκκλησία της Μεταμόρφωσης στην Κούλια.

Περιποιήθηκε με αυταπάρνηση τον άντρα της, την μητέρα της και όποιος συγγενής της την χρειάστηκε, έτρεξε με προθυμία για να τον εξυπηρετήσει.

Σαν νύφη τους, μαζί με τον πεθερό μου πάντα με στήριζαν με πιεστική, καμιά φορά αγάπη, αλλά καρδιακή. Πάντα εξήραν την προσφορά μου και τον αγώνα μου στην οικογένεια. Τους ένιωθαν κοντά μου ψυχικά και τους δύο αλλά με την πεθερά μου είχα ένα ιδιαίτερο δέσμιο, είχαμε ταιριάζει σε πολλά πράγματα. Τόσα χρόνια μέσα στο σπίτι τους ήταν και οι δύο για μένα μάνα και πατέρας. Τους χρωστώ ευγνωμοσύνη και μόνο γι' αυτό που περιγράφουν τα παιδιά μου. "Μετά το δικό σας σπίτι είχαμε ένα σπίτι που μας αγαπούσαν άνευ όρων".

Θέλω να πιστεύω ότι ανταποκρίθηκα, όλα αυτά τα χρόνια, σ' αυτά που περίμεναν από μένα και στο μέτρο του δυνατού, δικαίωσα τις προσδοκίες τους. Τους ευχαριστώ και εύχομαι να είναι αναπαυμένοι και να προσεύχονται για μας. Άλλωστε, η πεθερά μου, μου έλεγε:

- Δεν θα μπορώ, λες Γεωργία, να προσεύχομαι από και πάνω για όλους σας;

Καλόν Παράδεισο. Καλή Ανάσταση.

ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

Νικολάου Πολίτη

Ο γκιώνης

Ήσαντε μια φορά δυο αδέρφια κι είχαν πολλά πρόβατα. Εκεί που ετοιμάσαντε ένα βράδυ και τα δύο τους μαζί τα πρόβατα, τα πρόβατα επροξήξαν κι εφύγαν γιατί κάτι θα είδανε. Τότε το μεγαλύτερο αδέρφι μιλάει του μικρότερου να σηκωθεί απάνου για να μαζώξει τα πρόβατα τίποτε! Αυτό εκοιμότανε ξερό και δεν εσηκωνότανε. Τότε κι αυτό, το μεγαλύτερο αδέρφι, θυμώνει και μια πιστολιά του δίνει του μικρότερου στο κεφάλι, και τον εσκότωσε. Στη στιγμή όμως εκατάλαβε τι φοβερό κακό έκαμε και ζητάει από το Θεό συγχώρεση, να τον κάμει πουλί και να κλαίει τον αδερφό του, κι ο Θεός τον έκαμε γκιώνη και κάθεται τώρα και κλαίει τον αδερφό του με το κεφάλι κατά τη γη, για να τον βλέπει που ήτανε σκοτωμένος.

Καλάβρυτα

Η κουκουβάγια

Ξέρετε γιατί την κουκουβάγια την ακολουθάν πάντα μικρά πουλιά; Γιατί, όταν εσταυρώσαν το Χριστό, η κουκουβάγια σήκωσε το φουστάνι και το βαλε στο κεφάλι της και πήγε να παρηγορήσει την Παναγία. Κι η Παναγία τόσο ευχαριστήθηκε γι' αυτό, που της έταξε πως θα της στέλνει κάθε μέρα μικρά πουλιά για να 'χει να τρώει.- Λέσβος

Οι γυναίκες στο Μακεδονικό Αγώνα

Να τι γράφει στη γυναίκα του Ναταλία ο Παύλος Μελάς, λίγες μέρες πριν από το θάνατό του στη Στάτιστα (σήμερα Παύλος Μελάς) της Μακεδονίας:

"Το Μάη του 1904 ήρθε να εγκατασταθεί στην Καστοριά Βούλγαρος μητροπολίτης. Του είχε χορηγήσει άδεια ο πασάς της Θεσσαλονίκης, Χιλμή πασάς. Και οι σύμβουλοι της Ρωσίας και της Αυστραλίας ζήτησαν από τον καιμακάμη να τον προστατέψει. Οι Καστοριανοί, μόλις το 'μαθαν, έκλεισαν τα καταστήματά τους και συγκεντρώθηκαν μπροστά στο διοικητήριο. Ο Βούλγαρος μητροπολίτης όμως δεν έφευγε.

Την άλλη μέρα ξεσηκώθηκαν οι γυναίκες εκατοντάδες γυναίκες πήγαν έξω απ' τη μητρόπολη και άρχισαν στριγκές κραυγές, σαν κοπάδι από αγριόχηνες. Ύστερα πήγαν στο σπίτι που έμενε ο Βούλγαρος μητροπολίτης και άρχισαν να τον πετροβολούν. Ήρθαν και στα χέρια με τη φρουρά του. Μία πληγώθηκε από λόγχη στο αριστερό μπράτσο. Με το αίμα που έτρεξε η πληγή έβαψε μερικά μαντήλια με τα οποία έδεσαν μερικές τα κεφάλια τους ή τα χέρια τους για να δείχνουν πληγωμένες. Και με εκείνες μπροστά, όλο το τσούρμο τράβηξε για το διοικητήριο, βγάζοντας έξαλλες φωνές.

Ο καιμακάμης τα χρειάστηκε, όταν τις είδε. Τρέχει στο τηλεγραφείο και τηλεγραφεί στο Χιλμή πασά:

"Μόνο στρατός και χωροφυλακή με ό

«ΖΩΓΛΟΠΙΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ»

Το χρονογράφημά μας

Πίσω ολοταχώς στην "οικονομία της γιαγιάς"!

Πάνω σ' ένα μεγάλο πορτοκάλι κάθισαν μερικές εκαποντάδες μικροσκοπικά έντομα, από εκείνα που τα λέμε μελίγκρες. Το πορτοκάλι μοσχομύριζε και, επιπλέον, οι μελίγκρες, με τη μικροσκοπική προβοσκίδα τους απορροφούσαν τον εύγεστο χυμό από το φλοιό του και καλοπερνούσαν. Και, καθώς ο χυμός του πορτοκαλιού, τους άρεσε πολύ, κάθε μέρα ροφούσαν ακόμα πιο πολύ, ώσπου άνοιξαν στο πορτοκάλι αρκετές τρύπες και εκείνο άρχισε να σαπίζει. Αυτό ήταν και το τέλος τους. Ο γλυκός χυμός του πορτοκαλιού μεταβλήθηκε σε δηλητήριο, που σιγά σιγά σκότωσε όλες τις μελίγκρες!

Αυτή η ιστορία, βέβαια, με τις μελίγκρες και το πορτοκάλι είναι φανταστική, αλλά, αν μεγεθύνουμε τα πράγματα και στη θέση του πορτοκαλιού βάλουμε τον πλανήτη μας, τη γη, που επάνω του καθόμαστε εμείς, πάνω κάτω εφτά δισεκατομμύρια άνθρωποι, τότε τα πράγματα έχουν άλλη εξέλιξη.

Πιστέψαμε ότι η γη έχει ατελείωτες δυνατότητες και μπορεί ν' αντέξει οποιαδήποτε κακοποίηση. Και, όσο προχωρούσε ο τεχνικός πολιτισμός μας και ανακαλύπτονταν νέα εργαλεία, εκαποντάδες φορές πιο αποτελεσματικά από τα παλιά, τόσο πιο πολύ άνοιγε η όρεξή μας για να τρυγούμε τα αγαθά του πλανήτη μας, και μάλιστα πολύ περισσότερα από όσα είχαμε ανάγκη.

Όπως γράφουμε πιο πάνω, η αντοχή του πλανήτη έχει όρια, τα οποία ξεπαράσαμε προ πολλού, χωρίς να υπολογίζουμε τις συνέπειες. Και οι συνέπειες είναι οδυνηρές. Μολύναμε τα τρόφιμα, καλλιεργώντας με χημικά σκευάσματα, μολύναμε τον αέρα που αναπνέουμε με λογής καυσαέρια, μολύναμε τα νερά με κάθε είδους δηλητήρια που καταλήγουν στα ποτάμια και στις θάλασσές μας, και εν γένει μολύναμε τον πλανήτη που μας φιλοξενεί. Όλα αυτά έχουν ως συνέπεια να μας θερίζουν οι καρκίνοι, οι θεομηνίες και πολλές άλλες σύγχρονες ασθένειες και συμφορές.

Όταν, τελικά, ο κίνδυνος χτύπησε την πόρτα μας, τρομάξαμε, πανικοβληθήκαμε και θυμηθήκαμε τη γιαγιά μας! Πίσω, στην οικονομία της γιαγιάς, ν' αλλάξουμε, όσο γίνεται, την κατάσταση! Αυτό βροντοφωνάζουν σήμερα οι επιστήμονες. Τι είχε η οικονομία της γιαγιάς; Η γιαγιά έτρεφε λίγες κατσίκες, ίσως και λίγα πρόβατα, και μερικές κοτούλες. Όλα τα ζώα της τρέφονταν με προϊόντα που καλλιεργούσε η ίδια, αλλά και με τα αποφάγια της οικογένειά της, και

συμπλήρωναν τη διατροφή τους στην παρθένα ακόμα φύση του χωριού της. Συνεπώς το γάλα και τα αβγά της ήταν πεντακάθαρα. Με την κοπιριά των κατσικών της λίπαινε τον κήπο και με τις κουτσουλιές των πουλερικών της τα κρεμμυδάκια, και έτσι ο διατροφικός κύκλος επαναλαμβανόταν. Ή γιαγιά έκανε αυτό που οι σημερινοί επιστήμονες ονομάζουν "κυκλική οικονομία".

Άλλο παράδειγμα: Σήμερα, το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει η χώρα μας είναι τα σκουπίδια! Άλλοι βρήκαν τρόπους να τα χρησιμοποιούν για παραγωγή λιπασμάτων, ενέργειας, θέρμανσης κλπ. Εμείς έχουμε γεμίσει τον τόπο με ακάλυπτες και ανεξέλεγκτες χωματερές, και γι' αυτό το λόγο, η χώρα μας, εκτός από τη μόλυνση που υφίσταται, πληρώνει εκαποντάδες εκατομμύρια πρόστιμα στην Ε.Ε..

Τον καιρό της γιαγιάς, βέβαια, τα σκουπίδια ήταν από πολύ λίγα ως ανύπαρκτα, γιατί τα σκουπίδια είναι τα υποπροϊόντα της οικονομικής ανάπτυξης. Τότε, το παλιό πανταλόνι του πατέρα, γινόταν κοντοπαντάλων για το γιο και, όταν κι εκείνο έλιωνε, ότι απόμενε, γινόταν μπαλώματα για τα ρούχα της οικογένειας, ενώ τα υπολείμματα της κουζίνας αποτελούσαν πλούσια τροφή για τα ζώα της οικογένειας. Έτσι, τίποτε δεν περίσσευε για να πεταχτεί στα σκουπίδια. Και δεν είναι μόνο τα ρούχα, είναι και πολλά άλλα, όπως οι πλαστικές σακούλες, τα άδεια κουτιά, τα μπουκάλια κλπ.

Τι μας προτείνουν οι ειδικοί, να γυρίσουμε στην εποχή της γιαγιάς; Αυτό, στην εποχή μας είναι ανέφικτο. Η περίπτωση της γιαγιάς αναφέρεται σαν παράδειγμα ανακύκλωσης προϊόντων, που σήμερα πετάμε στα σκουπίδια, ενώ μπορούν να ξαναχρησιμοποιηθούν ως υλικά που αγοράζουμε από το εξωτερικό, δαπανώντας πολλά εκατομμύρια, π.χ. χαρτί, μέταλλα, γυαλί κλπ. και συγχρόνως να απαλλάξουμε τον πλανήτη μας από τη μόλυνση, που απειλεί να μας αφανίσει όλους.

Διογένης

«Ανθρωπον ζητώ!»

Ο εφιάλτης των πυρκαγιών

Το δάσος μας είναι το στολίδι του χωριού μας και δίκαια καμαρώνουμε γ' αυτό. Οι χωριανοί, από τα παλιά ακόμα χρόνια είχαν συνειδητοποίησει τους κινδύνους που διατρέχει κάθε καλοκαίρι από τις πυρκαγιές και είχαν γίνει οι ίδιοι άγρυπνοι φύλακες του δάσους. Τότε όμως το χωριό έσφυζε από ζωή και σε κάθε εστία πυρκαγιάς που εκδηλωνόταν, έσπευδαν όλοι, με κάθε είδους εργαλεία, και την κατέσβηναν. Εξ άλλου, οι κτηνοτρόφοι που ήταν διάσπατοι που καλλιεργούσε η ίδια, αλλά και με τα αποφάγια της οικογένειά της, και

Σήμερα που οι παλαιοί προστάτες του δάσους εξέλιπαν και το χωριό κατοικείται κυρίως από ανήμπορους γέροντες, η προστασία του επαφίεται κυρίως στο κράτος και τις υπηρεσίες του.

Αυτό δεν σημαίνει ότι όλοι οι οικισμοί που μας αναλογεί για την προστασία του από πυρκαγιές.

Δεν γνωρίζουμε πόσο αποτελεσματικά λειτουργεί η δασοπυρόσβεση, κάποια πράγματα όμως μας προκαλούν ανησυχία, όσον αφορά στην αποτελεσματικότητά της.

Και, για να γίνουμε πιο σαφείς, πρώτον, εγκαταλείφθηκε το πυροφυλάκιο στην Τσιούκα Καστανιάς, το οποίο κάλυπτε οπτικά όλη τη δασική περιοχή του τ. Δήμου Ιτάμου. Δεύτερο, δεν γίνεται καθαρισμός των δασικών δρόμων, για άμεση πρόσβαση των πυροσβεστικών αντλιών σε περίπτωση πυρκαγιάς. Τρίτο οι περιπολίες με τζιπ που γινόντουσαν, τουλάχιστον κατά τους τρεις πιο επικίνδυνους θερινούς μήνες, έχουν περιοριστεί αν όχι καταργηθεί. Ακόμη και οι μεταλλικές υδατοδεξαμενές που τοποθετήθηκαν προ ετών σε καίρια σημεία του δάσους, έχουν εγκαταλειφθεί και καταστρέφονται.

Ειδικά φέτος, λόγω των πολλών βροχοπτώσεων η βλάστηση είναι μεγάλη και οι αρμόδιες αρχές πρέπει να καταστρώσουν έγκαιρα σχέδια πρόληψης και έγκαιρης αντιμετώπισης πυρκαγιών, πριν θρηνήσουμε καταστροφές τύπου "Μάτι".

Εκλογικά αποτελέσματα

Την 26η Μαΐου είχαμε πολλαπλές εκλογές: Ευρωεκλογές, Περιφερειακές, Δημοτικές και Τοπικές (πρόεδροι κοινοτήτων). Για καθεμιά από αυτές στήθηκε και διαφορετική κάλπη.

ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ

Τα ποσοστά που έλαβε πανελλαδικά κάθε κόμμα και οι έδρες που καταλαμβάνει στο Ευρωκοινοβούλιο είναι τα εξής:

Νέα Δημοκρατία: 33,20%, έδρες 8

ΣΥΡΙΖΑ: 23,78%, έδρες 6

ΚΙΝ-ΑΛ: 7,67%, έδρες 2

ΚΚΕ: 5,43%, έδρες 2

Χρυσή Αυγή: 4,85%, έδρες 2

Ελλην. Λύση: 4,19%, έδρα 1

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ- Α' ΓΥΡΟΣ

Τα ποσοστά των υποψήφιων και οι έδρες που καταλαμβάνουν στο Δημοτικό Συμβούλιο:

Τσιάκος Βασίλειος 40,88% και 13 έδρες

Αλεξάκος Φώτιος 27,70% και 9

Παπαλός Κων/νος 18,24% και 6

Κρανιάς Βασίλειος 7,92% και 3

Γκαβογιάννης Κων/νος 3,04% και 1

Σχορετσανίτης Ηλίας 2,22% και 1

Στη δεύτερη Κυριακή πέρασαν οι δύο πρώτοι.

Δήμαρχος Καρδίτσας εκλέχτηκε τη δεύτερη Κυριακή ο Βασίλειος Τσιάκος, με μεγάλη πλειοψηφία.

ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ ΣΤΟ Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Ν.Δ. 37,60%

ΣΥΡΙΖΑ..... 25,15%

ΚΙΝΑΛ 8,96%

ΚΚΕ 5,98%

Χ.Α. 4,08%

ΕΛ.Λ. 3,36%

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

Στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, τα ποσοστά που έλαβαν οι υποψήφιοι Περιφερειάρχες και οι έδρες που καταλαμβάνουν στο Περιφερειακό Συμβούλιο είναι τα εξής:

</